A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2012. június 26.*

„Fellebbezés — Közös piacszervezés — Az új tagállamok csatlakozása miatt elfogadandó átmeneti intézkedések — A mezőgazdasági termékek kereskedelmére vonatkozó intézkedések megállapításáról szóló 1972/2003/EK rendelet — Megsemmisítés iránti kereset — Határidő — Kezdet — Késedelem — Elfogadhatatlanság — Az említett rendelet valamely rendelkezésének módosítása — A határidő újbóli megnyílása — Részleges elfogadhatóság — Jogalapok — A jogközösséget alkotó elveknek és a hatékony bírói jogvédelem elvének a megsértése — Az áruk szabad mozgása és az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértése — Az arányosság és a bizalomvédelem elvének megsértése — A jogszabályi hierarchia megsértése — A 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikkének megsértése — Az 1972/2003/EK rendelet 3. cikkének téves értelmezése — Az indokolási kötelezettség megsértése”

A C-335/09. P. sz. ügyben,

a **Lengyel Köztársaság** (képviseli kezdetben: M. Dowgielewicz, később: M. Szpunar, meghatalmazotti minőségben)

fellebbezőnek,

a Bíróság alapokmányának 56. cikke alapján 2009. augusztus 24-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: H. Tserepa-Lacombe, A. Stobiecka-Kuik, A. Szmytkowska és T. van Rijn, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, M. Safjan tanácselnökök, G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, C. Toader és J.-J. Kasel (előadó) bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2012. március 1-jei tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: lengyel.

Ítéletet

1 Fellebbezésében a Lengyel Köztársaság az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága T-257/04. sz., Lengyelország kontra Bizottság ügyben 2009. június 10-én hozott ítéletének (EBHT 2009., II-1545. o., a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amelyben az Elsőfokú Bíróság elutasította a Lengyel Köztársaságnak a 2004. április 20-i 735/2004/EK bizottsági rendelettel (HL L 114., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 44. kötet, 111. o.) módosított, a mezőgazdasági termékek kereskedelme tekintetében a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia csatlakozása következtében elfogadandó átmeneti intézkedésekről szóló, 2003. november 10-i 1972/2003/EK bizottsági rendelet (HL L 293., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 474. o.) 3. cikkének, valamint 4. cikke (3) bekezdésének és (5) bekezdése nyolcadik francia bekezdésének megsemmisítésére irányuló keresetét.

Jogi háttér

A csatlakozási szerződés és a 2003. évi csatlakozási okmány

2 A Belga Királyság, a Dán Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, Írország, az Olasz Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, a Finn Köztársaság, a Svéd Királyság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (az Európai Unió tagállamai), és a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között, a Cseh Köztársaságnak, az Észt Köztársaságnak, a Ciprusi Köztársaságnak, a Lett Köztársaságnak, a Litván Köztársaságnak, a Magyar Köztársaságnak, a Máltai Köztársaságnak, a Lengyel Köztársaságnak, a Szlovén Köztársaságnak és a Szlovák Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló, Athénban 2003. április 16-án aláírt és a Lengyel Köztársaság által 2003. július 23-án megerősített szerződés (HL 2003. L 236., 17. o.; a továbbiakban: csatlakozási szerződés) 2. cikkének (3) bekezdése előírja:

„A (2) bekezdés ellenére az Unió intézményei a csatlakozás előtt elfogadhatják [a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló, a csatlakozási szerződéshez csatolt okmány (HL 2003. L 236., 33. o.; a továbbiakban: 2003. évi csatlakozási okmány) 41. cikkében] említett intézkedéseket. Ezek az intézkedések csak [a csatlakozási szerződés] hatálybalépése esetén és napján lépnek hatályba.”

3 A 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben az új tagállamokban fennálló szabályozási rendből az [helyesen: a közös] agrárpolitikának a [2003. évi csatlakozási okmányban] meghatározott feltételek szerinti alkalmazásából eredő szabályozási rendbe való átmenet elősegítése érdekében átmeneti intézkedésekre van szükség, ezeket az intézkedéseket a Bizottság fogadja el a cukor piacának közös szervezéséről szóló [2001. június 19-i] 1260/2001/EK tanácsi rendelet [(HL L 178., 1. o.)] 42. cikkének (2) bekezdésében említett eljárással, illetve adott esetben a mezőgazdasági piacok közös szervezéséről szóló egyéb rendeletek megfelelő cikkeivel vagy az alkalmazandó jogszabályokban meghatározott bizottsági eljárással összhangban. Az e cikkben említett átmeneti intézkedéseket a csatlakozást követő hároméves időszak alatt lehet meghozni, és azokat csak ez alatt az időszak alatt lehet alkalmazni. A Tanács, a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, ezt az időszakot egyhangú határozattal meghosszabbíthatja.

[...]”

4 A csatlakozási okmány IV. mellékletének „Mezőgazdaság” című 4. fejezete, amely az ezen okmány 22. cikkében hivatkozott jegyzékre vonatkozik, 1 és 2. pontjában a következőképpen rendelkezik:

„1. Az új tagállamoknak a csatlakozás időpontjában meglévő, piactámogatási politikájuk részét képező állami készletei feletti rendelkezést a Közösség veszi át az intervenciós intézkedéseknek az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap Garanciarészlege által történő finanszírozására vonatkozó általános szabályok megállapításáról szóló [1978. augusztus 2-i] 1883/78/EGK tanácsi rendelet [(HL L 216., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás, 3. fejezet, 3. kötet, 266. o.)] 8. cikkének alkalmazásából következő értéken. Az említett készletek kizárólag abban az esetben kerülnek átvételre, ha az adott termékeket érintő állami intervenciót közösségi jogszabályok írják elő, és a készletek megfelelnek az intervencióra vonatkozó közösségi követelményeknek.

2. Az új tagállamok területén a csatlakozás időpontjában szabad forgalomban lévő olyan magán- vagy állami termékkészleteket, amelyek meghaladják a rendes átvihető készletnek tekinthető mennyiséget, ezeknek a tagállamoknak saját költségükre meg kell szüntetniük.”

5 Az említett melléklet „Vámunió” című 5. fejezete előírja:

„[…]

A [Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i] 2913/92/EGK [tanácsi] rendelet [(HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.)] és a [Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i] 2454/93/EGK [bizottsági] rendeletet [(HL L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o.)] az új tagállamok vonatkozásában az alábbi különös rendelkezéseknek megfelelően kell alkalmazni:

1. A 2913/92/EGK rendelet 20. cikkére tekintet nélkül, azok az áruk, amelyek a kibővített Közösségben a csatlakozás időpontjában átmeneti megőrzés alatt, vagy az e rendelet 4. cikkének 15. b) pontjában és 16. b)–g) pontjában [helyesen: 4. cikke (15) bekezdésének b) pontjában és (16) bekezdésének b)–g) pontjában] meghatározott valamely vámjogi sors vagy vámeljárás alatt, vagy a kiviteli vámalakiságok elvégzését követően a kibővített Közösségben szállítás alatt állnak, a szabad forgalomba bocsátáskor mentesülnek a vámok és egyéb vámintézkedések alól, feltéve hogy a következő okmányok valamelyikét bemutatják:

[…]”

Az 1972/2003 rendelet

6 A Bizottság 2003. november 10-én elfogadta az 1972/2003 rendeletet, amely többek között, lényegében és a jelen jogvitát illetően bizonyos mezőgazdasági termékekre vonatkozóan az egyébként alkalmazandó közösségi szabályokhoz képest átmeneti eltéréssel egy adózási rendszert vezet be.

7 Ily módon az említett rendelet 3. cikke előírja:

„Felfüggesztő eljárás

1. E cikket a [2003. évi] csatlakozási okmány IV. mellékletének 5. fejezetétől, valamint a […] 2913/92/EGK tanácsi rendelet 20. és 214. cikkétől eltérve kell alkalmazni.

2. A 4. cikk (5) bekezdésében felsorolt azon termékekre, amelyek 2004. május 1-je előtt a Tizenötök Közösségében vagy egy új tagállamban szabad forgalomban voltak, és 2004. május 1-jén átmeneti megőrzés alatt vagy a 2913/92/EGK rendelet 4. cikke (15) bekezdésének b) pontjában és

(16) bekezdésének b)–g) pontjában meghatározott vámjogi rendeltetések vagy vámeljárások valamelyikének hatálya alatt állnak, vagy amelyek a kiviteli alakiságok elvégzése után a kibővített Közösségbe történő szállítás alatt állnak, a szabad forgalomba bocsátás napján érvényes *erga omnes* behozatali vámtételt kell alkalmazni.

Az első albekezdést nem kell alkalmazni a Tizenötök Közösségéből exportált termékekre abban az esetben, ha az importőr bizonyítja, hogy nem került sor export-visszatérítés igénylésére az exportőr ország termékeire vonatkozóan. Az importőr kérésére az exportőr gondoskodik arról, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság rávezesse a kiviteli nyilatkozatra azt a tényt, hogy nem igényeltek export-visszatérítést az exportőr ország termékeire.

[...]”

8 Az 1972/2003 rendelet 4 cikke a következőképpen rendelkezik:

„A szabad forgalomban lévő árukra vonatkozó díjak

1. A [2003. évi] csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének sérelme nélkül, és abban az esetben, ha a nemzeti szinten nem alkalmazandó szigorúbb előírás, az új tagállamok a szabad forgalomban lévő termékekből 2004. május 1-jén meglévő többletkészletek tulajdonosaira díjat vetnek ki.

2. Az egyes tulajdonosok többletkészleteinek meghatározásakor az új tagállamok különösen a következőket veszik figyelembe:

a) a rendelkezésre álló átlagos készletek a csatlakozást megelőző években;

b) a kereskedelmi szerkezet megoszlása a csatlakozást megelőző években;

c) a készletek képzésében szerepet játszó körülmények.

A többletkészlet fogalma egyaránt vonatkozik az új tagállamokba importált termékekre, s az ezen államokból származó termékekre. A többletkészlet fogalma azon termékekre is vonatkozik, amelyeket az új tagállamok piacaira szánnak.

[...]

3. Az (1) bekezdésben említett díjat a 2004. május 1-jén alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámtétel szerint határozzák meg. A nemzeti hatóságok által beszedett díjból származó összeg az új tagállam nemzeti költségvetéséhez van rendelve.

[...]

5. E cikket a következő KN-kódok alá tartozó termékekre kell alkalmazni:

[...]

– Lengyelország esetében:

02013000, 02023090, 02031110, 02032110, 02043000, 02044310, 02062991, 040210, 040221, 040510, 040590, 0406, 07032000, 07115100, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 100610, 100620, 100630, 100640, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1517, 170230 [17023010 kivételével], 170240 [17024010 kivételével], 170290 [a következőkre korlátozva: 17029010, 17029050, 17029075, 17029079], 20031020, 20031030, 200820.

[...]

6. A Bizottság hozzáadhat termékeket az (5) bekezdésben megállapított listához, vagy törölhet termékeket onnét."

9 Az 1972/2003 rendelet 10. cikke értelmében:

„E rendelet a […] [csatlakozási] szerződés hatálybalépésétől függően és annak hatálybalépése napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2007. április 30-ig kell alkalmazni."

10 A 735/2004 rendelet többek között a Lengyel Köztársaság vonatkozásában az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében említett áruk jegyzékéhez hét – 02023010, 02023050, 02071410, 02071470, 16023211, 20083055 és 20083075 KN-kód alá tartozó – terméket adott hozzá. A 735/2004 rendelet csupán az említett jegyzéket, és nem az 1972/2003 rendelet jelen ügyben vitatott más rendelkezéseinek a szövegét módosította.

Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás és a megtámadott ítélet

11 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. június 28-án benyújtott keresetlevelével a Lengyel Köztársaság az EK 230. cikk alapján a 735/2004 rendelettel módosított 1972/2003 rendelet 3. cikkének, valamint 4. cikke (3) bekezdésének és (5) bekezdése nyolcadik francia bekezdésének megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő.

12 Négy részből álló keresete alátámasztására a Lengyel Köztársaság tíz, az áruk szabad mozgása elvének, az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének, a bizalomvédelem elvének és az arányosság elvének a megsértésére, valamint a Bizottság hatáskörének hiányára, a 2003. évi csatlakozási okmány 22. és 41. cikkének a megsértésére, az indokolás hiányára vagy elégtelenségére és hatáskörrel való visszaélésre alapított jogalapot hozott fel.

13 A Bizottság ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy e keresetet határidőn túl nyújtották be.

14 A megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság kibővített tanácsban határozva az említett keresetnek az 1972/2003 rendeletet érintő részét elfogadhatatlannak nyilvánította.

15 Miután megállapította, hogy az EK 230. cikk ötödik bekezdésében megállapított két hónapos határidőt az 1972/2003 rendeletnek *az Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésétől, azaz 2003. november 11-étől kell számítani, az Elsőfokú Bíróság a különböző eljárási határidők figyelembevételével kimondta, hogy az 1972/2003 rendelet megsemmisítése iránti keresetindításra kitűzött teljes határidő 2004. február 4-én éjfélkor lejárt.

16 Tekintettel arra, hogy a Lengyel Köztársaság keresetét 2004. június 28-án nyújtották be, az Elsőfokú Bíróság azt elkésettnek nyilvánította az 1972/2003 rendelet megsemmisítése iránti kérelemre vonatkozó részt illetően.

17 A Lengyel Köztársaság által benyújtott keresetnek a 735/2004 rendeletre vonatkozó részét azonban az Elsőfokú Bíróság elfogadhatónak ismerte el, amennyiben azt úgy lehet értelmezni, mint a 735/2004 rendelet megsemmisítése iránti kérelmet, amennyiben e rendelet az említett tagállam esetében hét további terméket ugyanazon intézkedések hatálya alá sorol, amelyeket eredetileg az 1972/2003 rendelet más termékekkel kapcsolatban vezetett be.

18 Az Elsőfokú Bíróság ugyanakkor az ügy érdemét illetően valamennyi felhozott jogalapot elvetette.

19 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság a keresetet teljes egészében elutasította.

A felek kérelmei

20 Fellebbezésében a Lengyel Köztársaság azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, valamint semmisítse meg a 735/2004 rendelettel módosított 1972/2003 rendelet 3. cikkét, valamint 4. cikke (3) bekezdését és (5) bekezdése nyolcadik francia bekezdését.

21 Az Európai Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a Lengyel Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

Előzetes megfontolások

22 Miközben a Lengyel Köztársaság által fellebbezése alátámasztására felhozott valamennyi jogalapra válaszol, a Bizottság előzetesen ezek közül egyes jogalapok elfogadhatatlanságára hivatkozik annyiban, amennyiben e jogalapokat ugyanazon érvekre alapozták, mint amelyeket az eredeti keresetben előterjesztettek, és e jogalapok nem mutatnak rá egyértelműen arra, hogy miben téves az Elsőfokú Bíróság ítélete.

23 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 256. cikknek és az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikke első bekezdésének megfelelően a fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat, és abban csak az Elsőfokú Bíróság hatáskörének hiányára, a fellebbező érdekeit hátrányosan befolyásoló, az Elsőfokú Bíróság előtt történt eljárási szabálytalanságra, valamint az uniós jog Elsőfokú Bíróság általi megsértésére lehet hivatkozni (lásd ebben az értelemben a C-136/92. P. sz., Bizottság kontra Brazzelli Lualdi és társai ügyben 1994. június 1-jén hozott ítélet [EBHT 1994., I-1981. o.] 47. pontját).

24 Ennélfogva kizárólag az Elsőfokú Bíróság rendelkezik hatáskörrel a tényállás megállapítására – kivéve, ha megállapításainak anyagi pontatlansága a hozzá benyújtott eljárási iratokból ered –, valamint az elfogadott bizonyítékok értékelésére. A tények megállapítása és a bizonyítékok értékelése az elferdítésük esetét kivéve nem minősülnek tehát a Bíróság vizsgálatának hatálya alá tartozó jogkérdésnek (lásd ebben az értelemben többek között a C-449/99. P. sz., BEI kontra Hautem ügyben 2001. október 2-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-6733. o.] 44. pontját, és a C-105/04. P. sz., Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied kontra Bizottság ügyben 2006. szeptember 21-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-8725. o.) 69. és 70. pontját).

25 Ezenkívül az EUMSZ 256. cikk, a Bíróság alapokmánya 58. cikkének első bekezdése, valamint a Bíróság eljárási szabályzata 112. cikke 1. §-ának c) pontja szerint a fellebbezésben pontosan meg kell jelölni a hatályon kívül helyezni kért ítélet kifogásolt részeit, valamint a kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket (lásd többek között a C-352/98. P. sz., Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ügyben 2000. július 4-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-5291. o.] 34. pontját, a C-41/00. P. sz., Interporc kontra Bizottság ügyben 2003. március 6-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-2125. o.] 15. pontját, és a C-131/03. P. sz., Reynolds Tobacco és társai kontra Bizottság ügyben 2006. szeptember 12-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-7795. o.] 49. pontját).

26 Így az a fellebbezés, amely pusztán megismétli, vagy szó szerint újra előadja az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett jogalapokat és érveket, ideértve azokat is, amelyek az Elsőfokú Bíróság által kifejezetten elvetett tényeken alapulnak, nem tesz eleget az e rendelkezésekben támasztott indokolási követelményeknek (lásd többek között a fent hivatkozott Interporc kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 16. pontját). Az ilyen fellebbezés ugyanis csak az Elsőfokú Bíróságnál benyújtott kereset újbóli megvizsgálására irányul, ami nem tartozik a Bíróság hatáskörébe (lásd többek között a fent hivatkozott Reynolds Tobacco és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 50. pontját).

27 Azonban, amennyiben a fellebbező az uniós jognak az Elsőfokú Bíróság általi értelmezését vagy alkalmazását kifogásolja, az elsőfokú eljárásban megvizsgált jogkérdések a fellebbezés keretében újból vita tárgyát képezhetik (a C-210/98. P. sz., Salzgitter kontra Bizottság ügyben 2000. július 13-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-5843. o.] 43. pontja). Ugyanis, ha a fellebbező ily módon nem alapíthatná fellebbezését az Elsőfokú Bíróság előtt már felhasznált jogalapokra és érvekre, a fellebbezési eljárás részben értelmét vesztené (lásd a fent hivatkozott Interporc kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 17. pontját).

28 Márpedig a jelen ügyben a fellebbezés lényegében az Elsőfokú Bíróság több olyan jogkérdéssel kapcsolatos álláspontjának megkérdőjelezésére irányul, amelyeket első fokon terjesztettek elé egyrészt a Lengyel Köztársaság által benyújtott kereset elfogadhatóságát illetően többek között a hatékony bírói jogvédelemhez való jogra tekintettel, és másrészt bizonyos, mezőgazdasággal kapcsolatos átmeneti intézkedések jogszerűségét illetően, különösen a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikkére és az uniós jog különböző általános elveire tekintettel. Így, amennyiben az említett fellebbezés tartalmazza a megtámadott ítélet bírált pontjainak, valamint azon jogalapoknak és érveknek a pontos megjelölését, amelyeken a fellebbezés alapul, a fellebbezést nem lehet teljes egészében elfogadhatatlannak nyilvánítani.

29 A fellebbezés különböző jogalapjainak alátámasztására előterjesztett egyes érvek elfogadhatóságát a fent említett szempontokra tekintettel kell vizsgálni.

Az első fokon indított kereset elfogadhatóságáról annyiban, amennyiben az az 1972/2003 rendelet megsemmisítésére irányult

30 A Lengyel Köztársaság a megtámadott ítélet ellen annyiban irányuló fellebbezése alátámasztására, amennyiben az a Lengyel Köztársaság keresetének elkésett benyújtása miatt elfogadhatatlannak nyilvánította az 1972/2003 rendelet megsemmisítése iránti kérelmét, öt jogalapra hivatkozik. E jogalapokat, először az 1972/2003 rendelet hiányos kihirdetésére, másodszor az EK 230. cikk negyedik bekezdésének téves értelmezésére, harmadszor a jogközösséget alkotó elveknek és a hatékony bírói jogvédelem elvének a megsértésére, negyedszer a szolidaritás és a jóhiszeműség elveinek, valamint az eljárási szabályoknak a megsértésére, és ötödször az indokolás hiányára alapítja.

31 Először is a jogközösséget alkotó elveknek és a hatékony bírói jogvédelem elvének a megsértésére alapított harmadik jogalapot kell megvizsgálni.

A harmadik jogalapról

– A felek érvei

32 A Lengyel Köztársaság arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság azáltal, hogy megsemmisítés iránti keresetét részben elfogadhatatlannak nyilvánította, megfosztotta az új tagállamokat azon joguktól, hogy az 1972/2003 rendelet rendelkezéseit az EK 230. cikk második bekezdése alapján bírósági felülvizsgálat alá vessék annak ellenére, hogy ezen rendelet hozzájuk mint tagállamokhoz szólt.

33 Miközben emlékeztet arra, hogy az eljárási határidőkre vonatkozó közösségi szabályozás szigorú alkalmazása a jogbiztonság követelményének, illetve annak a feltételnek felel meg, hogy az igazságszolgáltatás során ne érvényesülhessen hátrányos megkülönböztetés, sem önkényes bánásmód, a Lengyel Köztársaság úgy ítéli meg, hogy az ilyen alkalmazás azonban nem indokolhatja a bírói jogvédelemmel kapcsolatos egyenlőtlenséget, amely abból fakadna, hogy az új tagállamok tagállami minőségükben nem vonhatnák kétségbe az 1972/2003 rendelet jogszerűségét, még ha e rendelet őket különösen érinti is.

34 Jogalapja megalapozására a Lengyel Köztársaság egyrészt a 294/83. sz., Les Verts kontra Parlament ügyben 1986. április 23-án hozott ítélet (EBHT 1986., 1339. o.) 23. pontjára hivatkozik, amelyből kitűnik, hogy az Európai Gazdasági Közösség jogközösség, amennyiben sem a tagállamok, sem pedig az intézmények nem mentesek annak vizsgálata alól, hogy jogi aktusaik megfelelnek-e az alkotmányos alapchartának, azaz az EK-Szerződésnek. Másrészt a Lengyel Köztársaság Poiares Maduro főtanácsnoknak a C-273/04. sz., Lengyelország kontra Tanács ügyben 2007. október 23-án hozott ítélet (EBHT 2007., I-8925. o.) alapjául szolgáló ügyre vonatkozó indítványának 50. pontjára hivatkozik, és arra következtet, hogy az Elsőfokú Bíróság nyilvánvaló módon megsértette a jogközösséget alkotó elveket és a hatékony bírói jogvédelem elvét.

35 A Bizottság arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság azáltal, hogy egy elkésetten benyújtott keresetet mint elfogadhatatlant elutasított, nem sértette meg sem a hatékony bírói jogvédelem elvét, sem a jogközösséget alkotó elveket. Továbbá a Lengyel Köztársaság állításaival ellentétben az, hogy a Lengyel Köztársaság felperesi státusból privilegizált felperesi státusba került a csatlakozási szerződés, valamint a 2003. évi csatlakozási okmány hatálybalépése miatt, nem teszi lehetővé az azon elvtől való eltérést, miszerint az eljárási határidőket szigorúan kell alkalmazni.

– A Bíróság álláspontja

36 E jogalappal a Lengyel Köztársaság azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy elutasította azt az érvét, amely szerint az 1972/2003 rendeletet valamennyi tagállamnak címezték – a Lengyel Köztársaságot is beleértve – oly módon, hogy a Lengyel Köztársaságnak is jogosultnak kellett lennie arra, hogy a rendeletet megtámadhassa az EK 230. cikk második bekezdése szerinti felperesi minőségben.

37 E tekintetben az Elsőfokú Bíróság mindenekelőtt a megtámadott ítélet 46. pontjában rámutatott arra, hogy bár a 2003. évi csatlakozási okmány kifejezetten előírja a közösségi intézmények számára azt a lehetőséget, hogy ezen okmány aláírásának időpontja és az új tagállamok csatlakozásának időpontja között bizonyos intézkedéseket fogadjanak el, az említett okmány nem rendelkezik a közösségi jogi aktusok jogszerűségi felülvizsgálati rendszerétől való semmilyen eltérésről.

38 Ezt követően az említett ítélet 47. pontjában az Elsőfokú Bíróság a 152/85. sz., Misset kontra Tanács ügyben 1987. január 15-én hozott ítélet (EBHT 1987., 223. o.) 11. pontjára utalva emlékeztetett arra, hogy az eljárási határidőkre vonatkozó közösségi szabályozást szigorúan kell alkalmazni.

39 Végül az Elsőfokú Bíróság az említett ítélet 48. pontjában úgy ítélte meg, hogy „ha a Lengyel Köztársaság érvét úgy kellene érteni, hogy azon a véleményen volt, hogy várnia kellett a tagállami minőség megszerzéséig ahhoz, hogy keresetet nyújthasson be, hangsúlyozni kell, hogy az EK 230. cikkben előírt keresetindítási határidő általánosan alkalmazandó”, és „[a] Lengyel Köztársaságnak nem kellett tagállamnak lennie”. Az Elsőfokú Bíróság hozzátette, hogy „[e]z a keresetindítási határidő rá mint jogi személyre mindenképpen alkalmazandó [volt]”.

40 Azon kérdés eldöntéséhez, hogy a Lengyel Köztársaság jogszerűen megtámadhatta-e az 1972/2003 rendeletet az EK 230. cikk második bekezdése szerinti felperesi minőségben, emlékeztetni kell arra, hogy a csatlakozási szerződés 2. cikkének (3) bekezdése kifejezetten előírja az uniós intézmények számára bizonyos intézkedéseknek a csatlakozást megelőzően történő meghozatalát.

41 Ezen intézkedések között szerepel többek között a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikke, amelynek értelmében a Bizottság jogosult elfogadni minden olyan átmeneti rendelkezést, amelyre az új tagállamokban fennálló szabályozási rendből a közös agrárpolitika alkalmazásából eredő szabályozási rendbe való átmenet elősegítése érdekében szükség van.

42 Az 1972/2003 rendeletet az említett cikk alapján fogadták el, és amint arra a főtanácsnok a C-336/09. P. sz., Lengyelország kontra Bizottság ügyben a mai napon hozott ítélet alapjául szolgáló ügyre vonatkozó indítványa 27. pontjában rámutatott, olyan aktusok közé tartozik, amelyek elfogadása a csatlakozástól függ.

43 Mivel az 1972/2003 rendeletet a csatlakozási szerződés, valamint a 2003. évi csatlakozási okmány aláírásának időpontja és ezek hatálybalépése között fogadták el, e rendelet eltér a közösségi vívmányok közé tartozó más olyan rendelkezésektől, amelyek az említett csatlakozási szerződés és csatlakozási okmány aláírásakor már hatályban voltak.

44 Továbbá, annak ellenére, hogy az 1972/2003 rendeletet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* az új tagállamok csatlakozása előtt kihirdették, nem vitatott, hogy az e rendelettel megállapított intézkedéseket elsősorban ezen új tagállamok vonatkozásában az Európai Unióhoz való csatlakozásuktól kezdődően tervezték alkalmazni. Ily módon az említett rendelet, 10. cikkének megfelelően, csak a csatlakozási szerződés hatálybalépésétől függően és annak hatálybalépése napján lépett hatályba.

45 A fentiekből az következik, amint azt a főtanácsnok is megjegyezte a fent hivatkozott Lengyelország kontra Bizottság ügyben a mai napon hozott ítélet alapjául szolgáló ügyre vonatkozó indítványa 39. és 40. pontjában, hogy az új tagállamokat az 1972/2003 rendelet rendelkezései csak csatlakozásuk időpontjától tagállami minőségükben érintették, és e minőségükben kellett tudniuk megtámadni az említett rendelkezéseket.

46 A jelen esetben nyilvánvaló, hogy az 1972/2003 rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének időpontja, 2003. november 11-e miatt az EK 230. cikkben előírt két hónapos határidő már azelőtt lejárt, hogy a Lengyel Köztársaság az Európai Unióhoz való csatlakozása napján, azaz 2004. május 1-jén megszerezte volna a tagállami minőséget.

47 Az új tagállamok tehát a kitűzött határidőn belül nem nyújthattak be az EK 230. cikk második bekezdése szerinti felperesekként a csatlakozási szerződés 2. cikkének (3) bekezdése alapján hozott aktusok elleni kereseteket.

48 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy az Unió olyan jogi unió, amelyben az intézmények aktusai ellenőrzés alá esnek a tekintetben, hogy azok különösen a Szerződéssel és az általános jogelvekkel összeegyeztethetők-e (lásd a C-402/05. P. és C-415/05. P. sz., Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 2008. szeptember 3-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-6351. o.] 281. pontját, és a C-550/09. sz., E és F ügyben 2010. június 29-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-6213. o.] 44. pontját).

49 Az említett elvek ezen uniónak magát az alapját képezik, és tiszteletben tartásuk maga után vonja azt, amint azt az EUSZ 4. cikk (2) bekezdése jelenleg kifejezetten előírja, hogy az új tagállamokat a régi tagállamokkal egyenlőkként kell kezelni.

50 Következésképpen az új tagállamoknak az EK 230. cikk második bekezdése szerinti felperesi minőségükben jogorvoslathoz való joggal kell rendelkezniük minden olyan aktussal szemben, amelyet a jelen ügyben vitatotthoz hasonlóan a csatlakozási szerződés 2. cikkének (3) bekezdése alapján fogadtak el, és amely tagállami minőségükben érinti őket.

51 Tekintettel arra, hogy e minőséget az új tagállamok csak a csatlakozási szerződés, valamint a 2003. évi csatlakozási okmány hatálybalépésének napján szerezték meg, meg kell jegyezni, hogy ezen államok vonatkozásában az EK 230. cikk ötödik bekezdésében megállapított keresetindítási határidő a jelen ügyben szóban forgóhoz hasonló típusú aktusokat illetően csak ezen időponttól, azaz a jelen esetben 2004. május 1-jétől folyt.

52 Az Elsőfokú Bíróság tehát tévesen ítélte meg úgy a jelen ügy sajátos körülményei ellenére, hogy az EK 230. cikk szerinti kereset benyújtásához a Lengyel Köztársaságnak nem volt szüksége tagállami minőségre, és ebből tévesen következtetett arra, hogy az említett tagállam által az 1972/2003 rendelettel szemben 2004. június 28-án benyújtott kereset elkésett, következésképpen elfogadhatatlan.

53 A fentiekből az következik, hogy a harmadik jogalapot megalapozottnak kell minősíteni.

54 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, mivel a Lengyel Köztársaság által előterjesztett megsemmisítés iránti keresetet annyiban, amennyiben az az 1972/2003 rendeletre vonatkozik, elfogadhatatlannak nyilvánította.

55 Tekintettel azonban arra, hogy az Elsőfokú Bíróság a 735/2004 rendelettel szemben előterjesztett jogalapok elemzésén keresztül az 1972/2003 rendelettel szemben előterjesztett érdemi jogalapokat is vizsgálta, a jelen ítélet előző pontjában megállapított téves jogalkalmazás nem eredményezheti a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését.

56 Nem vitatott ugyanis az, hogy a 735/2004 rendelettel szemben az eredeti keresetben előterjesztett jogalapok azonosak voltak az 1972/2003 rendelettel szemben előterjesztett jogalapokkal, és az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítéletben a hivatkozott jogalapok összességét vizsgálta.

57 A Bíróságnak kell tehát megvizsgálnia a fellebbezési szakaszban azokat a jogalapokat, amelyekre a Lengyel Köztársaság a megtámadott ítéletben szereplő, az ügy érdemére vonatkozó megállapításokkal szemben hivatkozott.

A megtámadott ítéletről annyiban, amennyiben az érdemben elutasította a 735/2004 rendelet megsemmisítésére irányuló kereseti kérelmeket

58 A megtámadott ítélettel szemben annyiban benyújtott fellebbezés, amennyiben a megtámadott ítélet a 735/2004 rendelet megsemmisítésére irányuló kereseti kérelmeket érdemben elutasította, három részből áll, és nyolc jogalapot tartalmaz.

59 Az első rész a megtámadott ítéletre annyiban vonatkozik, amennyiben az elutasította a 735/2004 rendelet megsemmisítésére irányuló kérelmet, minthogy az említett rendelet hét, Lengyelországból származó termékcsoportot az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében előírt intézkedés hatálya alá sorol. A fellebbezés ezen részében a Lengyel Köztársaság két jogalapra hivatkozik (első és második jogalap).

60 A fellebbezés második része a megtámadott ítéletre annyiban vonatkozik, amennyiben az elutasította az említett rendelet megsemmisítésére irányuló kérelmet, mivel e rendelet hét, Lengyelországból származó termékcsoportot hozzáad az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében szereplő áruk jegyzékéhez. A fellebbezés ezen részében a Lengyel Köztársaság egyetlen jogalapra hivatkozik (harmadik jogalap).

61 A fellebbezés harmadik része a megtámadott ítéletre annyiban vonatkozik, amennyiben az elutasította a 735/2004 rendelet megsemmisítésére irányuló kérelmet, minthogy az említett rendelet hét termékcsoportot az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedés hatálya alá sorol. A fellebbezés ezen részében a Lengyel Köztársaság öt jogalapra hivatkozik (negyedik, ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik jogalap).

Az első jogalapról

– A felek érvei

62 A 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikkének és az arányosság elvének a megsértésére alapított első jogalappal a Lengyel Köztársaság azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy úgy ítélte meg, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében a többletkészletekre vonatkozóan megállapított díj összege megfelelő, és a vitatott átmeneti intézkedés által követett célkitűzések megvalósításához nélkülözhetetlen volt.

63 A Lengyel Köztársaság mindenekelőtt azt állítja, hogy a különböző vámok közötti különbségnek megfelelő díjnak elegendőnek kellett volna lennie az 1972/2003 rendelet által követett célkitűzések megvalósításához. Az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében a többletkészletekre vonatkozóan előírt díj összege meghaladta Mischo főtanácsnoknak a C-179/00. sz. Weidacher-ügyben

2002. január 15-én hozott ítélet (EBHT 2002., I-501. o.) alapjául szolgáló ügyre vonatkozó indítványának 58. pontjában meghatározott maximumot, amelyből az következik, hogy az arányosság elvét akkor tartják tiszteletben, ha a díj semlegesíti a spekulációs előnyöket, és a többletkészletek tulajdonosát más gazdasági szereplőkkel egyenlő helyzetbe hozza. Márpedig a jelen ügyben a díj egy kiegészítő szankciós elemet tartalmaz, amely azzal jár, hogy az említett tulajdonost kevésbé előnyös versenyhelyzetbe hozza a régi tagállamok gazdasági szereplőihez képest. A Lengyel Köztársaság álláspontja szerint az Elsőfokú Bíróság mindenfajta indokolás nélkül módosította az arányosság elvének alkalmazását illetően a fent hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítéletben elfogadott szempontot.

64 Ezt követően a Lengyel Köztársaság arra hivatkozik, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében előírt díj összege bevezetésének időpontjára figyelemmel, azaz tizenegy nappal az Unióhoz való csatlakozást megelőzően, a 735/2004 rendelettel hozzáadott termékeket illetően nem járulhatott hozzá a megelőzési célkitűzések megvalósításához. A Lengyel Köztársaság hangsúlyozza azt, hogy a vitatott díj összegét illetően az Elsőfokú Bíróság elsődleges okként a megelőzés és a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulásától való visszatartás szükségességét fogadta el. Márpedig a 735/2004 rendelet elfogadásának időpontjára tekintettel és a mezőgazdasági termelés hosszú ciklusa miatt a többletkészletek kialakulása megelőzésének és az attól való visszatartásnak a szükségessége nem indokolhatta az említett díj összegét. A Lengyel Köztársaság álláspontja szerint mindenesetre az Elsőfokú Bíróság érvelése nem logikus annyiban, amennyiben a megelőzési és visszatartási célkitűzések csak a jövőre nézve valósíthatók meg, és nem vonatkozhatnak a már megtermelt és kialakult többletkészletekre.

65 Végül a Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság tévedett azáltal, hogy nem állapította meg az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében a többletkészletekre vonatkozóan előírt díj összege és az e rendelet által követett célkitűzések közötti kapcsolat nyilvánvaló hiányát. Még ha azt feltételeznénk is, hogy e díj visszatartó természetű lehet, a Lengyel Köztársaság azt állítja, hogy semmilyen kapcsolat nem áll fenn az említett díj összege és a spekuláció veszélye között. Ezen összeg Lengyelországba a csatlakozást megelőzően importált termékeket illetően nem a közösségi behozatali vámnak, hanem a közösségi behozatali vámok és a lengyel behozatali vámok közötti különbségnek felel meg. A Lengyel Köztársaság hangsúlyozza azt, hogy pontosan ezt a megközelítést fogadták el az Európai Uniónak a Bolgár Köztársasággal és Romániával való későbbi bővítése során. Továbbá a nemzeti termelést illetően a spekulációs célú profit azzal szemben, amit az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 115. pontjában megállapított, a közösségi behozatali vám és a kiegészítő nemzeti termelés költségei közötti különbségnek felel meg, amely költségek a termék függvényében érezhetően változhatnak.

66 A Bizottság az első jogalap elfogadhatatlanságára hivatkozik kiemelve azt, hogy a Lengyel Köztársaság lényegében annak az ismétlésére szorítkozik, amivel első fokon már érvelt.

67 Másodlagosan a szóban forgó díj maximális összegét illetően a Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen hangsúlyozta azt, hogy Mischo főtanácsnok a fent hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyre vonatkozó indítványában az Unió 1995-ös bővítésére tekintettel bevezetett intézkedések elemzésére szorítkozott, és az említett ítélet az arányosság elvét illetően nem állapítja meg a többletkészletekre vonatkozó díjak összegének semmilyen felső határát.

68 E díj bevezetésének időpontját illetően a Bizottság – miután emlékeztet arra, hogy az 1972/2003 rendelet kifejezetten rendelkezik a termékek jegyzékének a piac helyzetének változása miatti bővíthetőségéről – úgy ítéli meg, hogy a 735/2004 rendelettel bekerült termékeket határidőn belül adták hozzá a jegyzékhez.

69 Az említett díj összege és a spekulációs veszély közötti viszonyt illetően a Bizottság arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg azt, hogy nem a spekulációs hasznok semlegesítése volt a szóban forgó rendeletek által követett egyetlen célkitűzés, és a közösségi vámok, valamint a Lengyelországban hatályban lévő vámok közötti különbségnek megfelelő díjnak nem volt visszatartó ereje a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulására.

– A Bíróság álláspontja

70 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy azzal szemben, amit a Bizottság állítani látszik, a Lengyel Köztársaság által hivatkozott első érdemi jogalap nem szorítkozik az első fokon előadott érvelés megismétlésére. Ellenkezőleg, a Lengyel Köztársaság azt kéri a Bíróságtól, hogy vizsgálja felül azokat a feltételeket, amelyek alapján az Elsőfokú Bíróság az arányosság elvét értelmezte és alkalmazta.

71 E tekintetben hangsúlyozni kell azt, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően, és amint azt az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 106. pontjában helyesen megállapította, a Bizottság, amennyiben olyan hatásköröket gyakorol, amelyeket a Tanács vagy a csatlakozási okmány alkotói a Tanács által meghatározott szabályok végrehajtása érdekében a közös agrárpolitika területén a Bizottságra ruháznak, széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, aminek következtében az e területen meghozott intézkedésnek egyedül a hatáskörrel rendelkező intézmény által elérni kívánt cél megvalósítására való nyilvánvaló alkalmatlansága érintheti az ilyen intézkedés jogszerűségét (lásd a fent hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet 26. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

72 Ebből az következik, hogy az arányosság elvének vizsgálatát illetően az Elsőfokú Bíróság kizárólag annak ellenőrzésére hivatott, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében a többletkészletekre vonatkozóan előírt díj összegének, azaz a 2004. május 1-jén alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámnak a meghatározása nem haladja-e meg nyilvánvalóan azt a mértéket, amely a Bizottság által követni kívánt célkitűzések eléréséhez szükséges.

73 Először, ami a Lengyel Köztársaság által előterjesztett és a többletkészletekre vonatkozó díj maximális összegével kapcsolatos, a fent hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítéletre alapított érvet illeti, az Elsőfokú Bíróság a következőket mondta ki:

„108 A Lengyel Köztársaság álláspontjának alátámasztására a [fent] […] hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítéletre hivatkozik. Szerinte ez az ítélet megerősítette Mischo főtanácsnoknak az említett ítéletre vonatkozó […] véleményé[nek 58. pontját] [helyesen: Mischo főtanácsnoknak az említett ítéletre vonatkozó […] indítványá[nak 58 pontjában] kifejtett véleményét], amelynek értelmében a szóban forgó díjak nem sértik az arányosság elvét, mivel kizárólag azzal járnak, hogy a készlettulajdonosok szankcionálása nélkül indokolatlan előnyt szüntetnek meg […].

109 Hangsúlyozni kell, hogy a vitatott díj esetében előírtakkal szemben a fent[…] hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben szóban forgó díj összege a közösségi és az új tagállamokban abban az időpontban hatályban lévő vámok közötti különbségnek felelt meg. Ezért korlátozhatta Mischo főtanácsnok a megállapítását arra, hogy e díj célja az említett államok gazdasági szereplői Európai Unió 1995-ös bővítéséhez kapcsolódó azon spekulációs érdekeinek a megszüntetése, hogy ezen időpont előtt felvásárolják a közösségi behozatali vámnál alacsonyabb behozatali vám alá tartozó mezőgazdasági termékeket, hogy aztán azokat a kibővített Közösségben értékesítsék.

110 Azonban a fentiek nem döntik el előre azt a kérdést, hogy egy magasabb összegű díjat is lehetne-e a követett célkitűzéssel arányosnak tekintetni.

111 E tekintetben fontos megjegyezni, hogy a Lengyel Köztársaság érvelésével ellentétben a Bizottság által a vitatott díjjal követni kívánt célkitűzés nem kizárólag a szóban forgó termékek kereskedelemből származó többletkészletei spekulációs célú kialakulásának a megakadályozása, hanem pusztán a többletkészletek kialakulásának a megakadályozása, vagyis azon készleteké, amelyek nem képezik az új tagállamok rendes készleteinek a részét. Ez egyértelműen kiderül az 1972/2003 rendelet (3) preambulumbekezdéséből. E preambulumbekezdés ugyanis kimondja, hogy bár a kereskedelemnek a piacszervezéseket veszélyeztető eltérülését gyakran a bővítésre tekintettel mesterségesen előidézett termékmozgások okozzák, az 1972/2003 rendeletben előírt intézkedésekkel leküzdendő többletkészletek a nemzeti termelésből is származhatnak.

112 Meg kell továbbá állapítani, hogy a Bizottság által elfogadott megközelítés koherens a [2003. évi] csatlakozási okmány alkotóinak az új tagállamok költségére megszüntetendő többletkészletekkel kapcsolatos elgondolásával. A [2003. évi] csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének 1. és 2. pontjából ugyanis világosan kitűnik, hogy az új tagállamokban a nemzeti termelésből származó többletkészletek fennállása a mezőgazdasági piacok közös szervezésének zavaró tényezői [helyesen: tényezője]. A [2003. évi] csatlakozási okmány alkotói egyáltalán nem korlátozták a fent említett kötelezettséget kizárólag a kereskedelemből származó készletekre."

74 Az Elsőfokú Bíróság nem alkalmazta tévesen a jogot azáltal, hogy a megtámadott ítélet 110. pontjában arra következtetett, hogy az a megoldás, amelyre a Bíróság a fent hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítéletben jutott, nem döntheti el előre azt a kérdést, hogy egy magasabb összegű díjat is lehetne-e a követett célkitűzéssel arányosnak tekintetni.

75 Miután ugyanis az említett ítélet 109. pontjában emlékeztetett arra, hogy a közösségi vámok és az új tagállamokban hatályban lévő vámok közötti különbségnek megfelelő, a fent hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben szóban forgó díj bevezetésének célja az új tagállamok gazdasági szereplőinek az érintett termékek kereskedelméből származó spekulációjának a megelőzése volt, az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 111. pontjában kifejtette, hogy az 1972/2003 rendelet által követett célkitűzés nem kizárólag a termékek kereskedelemből származó többletkészletei spekulációs célú kialakulásának a megakadályozása, hanem magának a többletkészletek kialakulásának a megakadályozása, mivel nemcsak a mesterségesen előidézett termékmozgásokról van szó, hanem a nemzeti termelésből származó termékekről is.

76 Az Elsőfokú Bíróság hozzátette, hogy a vitatott díj összege koherens a 2003. évi csatlakozási okmány alkotóinak a többletkészletekkel kapcsolatos elgondolásával, mivel az említett okmány IV. mellékletének 4. fejezete a nemzeti termelésből származó ilyen készleteknek az új tagállamokban való fennállását a mezőgazdasági piacok közös szervezésének zavaró tényezőjeként határozza meg.

77 Minthogy a Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság indokolatlanul módosította a Bíróság által a fent hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítéletben alkalmazott szempontot, miközben az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 109–112. pontjában részletesen kifejtette, hogy az 1972/2003 rendelet által követett célkitűzés miben tér el a fent hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben szóban forgó szabályozástól, ezen állítást mint megalapozatlant el kell utasítani.

78 Másodszor a Lengyel Köztársaság azon érvét illetően, amellyel azt állítja, hogy a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulása nem volt lehetséges a hosszú mezőgazdasági termelési ciklus miatt, az Elsőfokú Bíróság a következőképpen határozott:

„118 Mindazonáltal anélkül, hogy dönteni kellene ezen utolsó megállapítás megalapozottságáról, meg kell jegyezni, hogy a Lengyel Köztársaság nem bizonyította, hogy a többletkészletek nem alakulhattak ki a 735/2004 rendelet elfogadása előtt. Márpedig azon mezőgazdasági termékekkel kapcsolatban, amelyek ára az új tagállamokban alacsonyabb a közösségi árnál, az említett államokban letelepedett gazdasági szereplők nyilvánvaló érdeke, hogy attól az időponttól kezdve, amelytől a 2004. május 1-jei bővítést valószínűnek tartják, ami előfordulhatott már a bővítést megelőző mezőgazdasági év folyamán vagy azt megelőzően is, a származási államukban történő értékesítéseiket korlátozzák azon készletek felhalmozása céljából, amelyeket ezt követően a kibővített Közösség piacán értékesíthetnek.

119 A fenti gazdasági szereplők minden érdeke megvan arra továbbá, hogy kiviteleiket olyan árukra koncentrálják, amelyek esetében a legnagyobb az árkülönbség, valamint olyan árukra, amelyek a legkönnyebben felhalmozhatók azon szóban forgó termékek hátrányára, amelyeknek a közösségi és nemzeti ára a legközelebb áll egymáshoz. Ezen utóbbi ügylet a bővítés előtt rendelkezésre álló termelési kapacitás növelése miatt szintén okozhatja a szóban fogó termékek többletkészleteinek túlzott mennyiségét."

79 A fentiekből – különösen a megtámadott ítélet 118. pontja első mondatának elején alkalmazott, „anélkül, hogy dönteni kellene ezen utolsó megállapítás megalapozottságáról” megfogalmazásból – kitűnik, hogy az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Lengyel Köztársaságnak a mezőgazdasági termelési ciklus hosszára alapított érve nem releváns, mivel a Lengyel Köztársaság semmilyen olyan bizonyítékot nem hozott fel, amely bizonyította volna, hogy nem alakulhattak ki többletkészletek a 735/2004 rendelet elfogadása előtt.

80 Márpedig meg kell jegyezni, hogy a jelen fellebbezésben a Lengyel Köztársaság nem kívánja vitatni a bizonyíték hiányára alapított azon indokolást, amely az említett érv Elsőfokú Bíróság általi elutasítását eredményezte, hanem ugyanazon érv újbóli megfogalmazására szorítkozik oly módon, hogy a jelen jogalapot a jelen ítélet 26. pontjában kifejtett indokok miatt, mint elfogadhatatlant, el kell utasítani.

81 Az Elsőfokú Bíróság mindenesetre a megtámadott ítélet 118. és 119. pontjában részletesen kifejtette azt, hogy az új tagállamok termelői a bővítést megelőző mezőgazdasági év folyamán vagy akár azt megelőzően milyen módon korlátozhatták értékesítéseiket termékkészletek felhalmozása céljából, vagy növelhették bizonyos termékek termelési kapacitását készletek kialakítása érdekében az Unióhoz való csatlakozásra tekintettel.

82 E tekintetben a Lengyel Köztársaság azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság érvelése ellentmondást tartalmaz annyiban, amennyiben a megelőzési és visszatartási célkitűzés a már kialakult többletkészleteket illetően nem valósítható meg.

83 Márpedig elegendő megállapítani azt, hogy az Elsőfokú Bíróság által a megtámadott ítélet 118. és 119. pontjában elvégzett vizsgálat a tényállás megállapításának körébe tartozik, amely, amint az a jelen ítélet 23. és 24. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik, az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett tények vagy bizonyítékok elferdítésének esetét kivéve nem minősül a Bíróság vizsgálatának hatálya alá tartozó jogkérdésnek.

84 Mivel a Lengyel Köztársaság nem állítja azt, hogy ilyen elferdítésre sor került, ezen érvet is, mint elfogadhatatlant, el kell utasítani.

85 Harmadszor a Lengyel Köztársaságnak a többletkészletekre vonatkozó díj összege és a spekuláció veszélye közötti kapcsolat hiányára alapított érvét illetően az Elsőfokú Bíróság a következőket mondta ki:

„114 […] a Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy valamely díj, amelynek az összegét a lengyel és a közösségi behozatali vámok között 2004. április 30-án fennálló különbségnek megfelelő vám alapján határozzák meg, elegendő a többletkészletek kialakulása kockázatának az elkerüléséhez. Azonban bár egy ilyen díj hasznos lehet a behozatalból származó többletkészletek kialakulásának a megakadályozásához, közel sem nyilvánvaló, hogy az elegendő lenne a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulásának a megakadályozásához is.

115 Ha ugyanis a szóban forgó termékek 2004. május 1-je előtti behozatala a közösségi behozatali vámmal egyenértékű, sőt magasabb lengyel behozatali vám alá tartozott volna, vagy ha ezek lengyelországi vagy a Közösségen belüli ára közötti különbség olyan lett volna, hogy a közösségi és a lengyel vám közötti különbségnek megfelelő vám azt nem kompenzálhatta volna, a vitatott díj összege e különbségnek megfelelő vám alapján történő rögzítésének nem lenne visszatartó ereje a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulására, ahogy ezt maga a Lengyel Köztársaság is elismerte a tárgyalás során. Márpedig ilyen készletek kialakulhattak volna az Európai Unió 2004. május 1-jei bővítésére tekintettel az új tagállamokban letelepedett gazdasági szereplőknél is különösen akkor, ha ezen időpont előtt a szóban forgó termékek ára magasabb volt a Közösségben, mint Lengyelországban, vagy ha azok Közösségben történő termelése a közös agrárpolitika keretében meghatározott, az adott össztermelés megállapítására irányuló korlátozásoknak volt alávetve.

116 A nemzeti termelésből származó e többletkészletek, amelyek után nem kell díjat fizetni, 2004. május 1-jétől megzavarhatják a közösségi piacot. Ráadásul a Lengyel Köztársaság köteles lenne a szóban forgó készleteket a [2003. évi] csatlakozási okmány IV. mellékletének 4. fejezete alapján megszüntetni, és ezért a lengyel gazdasági szereplők nem feltétlenül lennének jobb helyzetben a szóban forgó termékek többletkészleteire vonatkozó vitatott díj elmaradása esetén, míg a Lengyel Köztársaság elvesztené az említett díjból származó bevételeit, és fizetnie kellene azok megszüntetését."

86 A behozatalból származó többletkészletek kialakulását illetően először is el kell utasítani a Lengyel Köztársaságnak az említett készletekre vonatkozó díj összege és az 1972/2003 rendelet által követett célkitűzések közötti kapcsolat hiányára, valamint a 2007-es bővítéssel e tekintetben tett párhuzamra alapított érvét.

87 A megtámadott ítélet 114. pontjából ugyanis kitűnik, hogy az Elsőfokú Bíróság a behozatalból származó többletkészletek kialakulásának megelőzésére irányuló célkitűzést illetően elismerte egy olyan díj hasznosságát, amelynek az összegét a lengyel behozatali vámok és a közösségi behozatali vámok között fennálló különbségnek megfelelően határozzák meg.

88 A nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulását illetően ugyanakkor az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy egy ilyen díj hasznossága távolról sem nyilvánvaló.

89 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Lengyel Köztársaság maga elismerte az Elsőfokú Bíróság előtt, amint az a megtámadott ítélet 115. pontjából következik, hogy a többletkészletekre vonatkozó díj összegének a közösségi vámok és a lengyel vámok közötti különbségnek megfelelő díj alapján való meghatározása semmilyen visszatartó hatással nem lenne a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulására.

90 Márpedig azáltal, hogy a jelen fellebbezésben javasolja egy olyan díj bevezetését, amelynek összegét a közösségi behozatali vám és a nemzeti termelés változó költségei közötti különbség alapján határoznák meg, a Lengyel Köztársaság nemcsak ellentmondásba kerül az általa első fokon képviselt állásponttal, hanem azt sem jelzi, hogyan alkalmazta tévesen a jogot az Elsőfokú Bíróság azáltal, hogy úgy határozott, hogy egy olyan díj bevezetése, amelynek összegét a 2004. május 1-jén alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámtétel alapján határozzák meg, nem tűnik úgy, mint amely nyilvánvalóan meghaladja azt, ami a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulásának megelőzéséhez szükséges.

91 A Lengyel Köztársaság érvét tehát, mint megalapozatlant, el kell utasítani.

92 A fentiekből következően az első jogalapot – részben mint elfogadhatatlant, részben mint megalapozatlant – el kell utasítani.

A második jogalapról

– A felek érvei

93 A hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértésére alapított második jogalappal a Lengyel Köztársaság azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy úgy ítélte meg, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében bevezetett díjat objektív differenciálási kritériumok alapján állapították meg.

94 Bár a Lengyel Köztársaság elismeri, amint azt az Elsőfokú Bíróság is megjegyezte, hogy a mezőgazdaság új tagállamokbeli helyzete gyökeresen eltért a régi tagállamokétól, úgy véli, hogy egy ilyen általános megállapítás nem elegendő ahhoz, hogy mentesítse a Bizottságot a hátrányos megkülönböztetés

tilalmának elvével összhangban lévő intézkedések elfogadására vonatkozó kötelezettség alól. A megtámadott ítélet 129. pontjában az Elsőfokú Bíróság annak – a Lengyel Köztársaság által nem vitatott – lehetőségnek a megerősítésére szorítkozott, hogy lehetséges a többletkészletek utáni díj kivetése, ahelyett hogy érdemben vizsgálta volna a többletkészletekre vonatkozó díj összegével kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértésére alapított jogalapot.

95 A Lengyel Köztársaság álláspontja szerint az Elsőfokú Bíróság által a megtámadott ítélet 134. pontjában tett megállapítás szintén téves annyiban, amennyiben a Bizottság által bemutatott tényezőknek hatással kellett volna lenniük nemcsak a többletkészletekre vonatkozó díjnak alávetett termékek jegyzékére, hanem a díj összegére is.

96 A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvére alapított jogalapot nem fogalmazták meg világosan annyiban, amennyiben úgy tűnik, hogy a Lengyel Köztársaság összetéveszti a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét az arányosság elvével. A Bizottság álláspontja szerint mindenesetre ez a jogalap megalapozatlan.

– A Bíróság álláspontja

97 Elöljáróban rögzíteni kell, hogy a második jogalap megfogalmazása nem teszi lehetővé annak meghatározását, hogy a Lengyel Köztársaság a Bizottság által hozott intézkedéseket vagy az Elsőfokú Bíróság ezzel kapcsolatos elemzését bírálja.

98 Amennyiben a jelen fellebbezésben a Lengyel Köztársaság a Bizottságnak a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértését rója fel, meg kell állapítani, hogy erre az érvelésre a Bíróság előtt nem lehet hivatkozni, mivel ezen érvelés az Elsőfokú Bíróságnál benyújtott kereset második részének második jogalapja alátámasztására már felhozott érvek megismétlését jelenti, és a Lengyel Köztársaság valójában keresetének Bíróság általi újbóli megvizsgálását szeretné elérni. A jelen ítélet 26. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerint egy ilyen érvelés elfogadhatatlan.

99 A Lengyel Köztársaság azon érvét illetően, amely szerint az Elsőfokú Bíróság elmulasztotta érdemben megvizsgálni a vitatott díjak összegével kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértésére alapított érvelést, emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott ítélet bírált részlete azon érvelés részét képezi, amellyel az Elsőfokú Bíróság állást foglalt a lengyel gazdasági szereplők és a Közösségben 2004. május 1-je előtt letelepedett gazdasági szereplők közötti eltérő bánásmódból eredő állítólagos hátrányos megkülönböztetésről.

100 A megtámadott ítélet említett részében az Elsőfokú Bíróság a következőket mondta ki:

„128 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a mezőgazdasági piacok közös szervezése területén a közösségi termelők vagy fogyasztók közötti hátrányos megkülönböztetés EK 34. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében előírt tilalmának elve megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően, és az eltérő helyzeteket ne kezeljék ugyanúgy, hacsak az ilyen bánásmód objektíve nem igazolható. A piacok közös szervezése keretében hozott intézkedések tehát csak olyan objektív kritériumok alapján differenciálhatók régiók, vagy más termelési vagy fogyasztási feltételek szerint, amelyek a tagállamok területe közötti különbségtétel nélkül biztosítják az előnyök és hátrányok érdekeltek közötti arányos elosztását (a Bíróság 203/86. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 1988. szeptember 20-án hozott ítéletének [EBHT 1988., 4563. o.] 25. pontja).

129 Márpedig a mezőgazdaság új tagállamokbeli helyzete gyökeresen eltért a régi tagállamokétól (a fent […] hivatkozott Lengyelország kontra Tanács ügyben hozott ítélet 87. pontja). A gazdasági szereplők e két kategóriája ugyanis az Európai Unió 2004-es bővítését megelőzően különböző szabályok, kvóták és termeléstámogatási mechanizmusok alá tartozott. Ezenkívül, míg a

közösségi intézmények a mezőgazdasági piacok közös szervezése sajátos intézkedésein keresztül meg tudták akadályozni a többletkészletek Közösségen belüli kialakulását, nem tudták megakadályozni a többletkészleteknek a jövőbeli tagállamok területén történt kialakulását. Ezért írja elő a [2003. évi] csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének 1–4. [pontja] az új tagállamok számára azt a kötelezettséget, hogy saját költségükre szüntessék meg a többletkészleteiket, anélkül hogy párhuzamos kötelezettséget előírna a korábbi tagállamok számára, amit a Lengyel Köztársaság elfogadott az említett okmány aláírásának időpontjában.

130 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a lengyel gazdasági szereplők helyzete és a Közösségben 2004. május 1-je előtt letelepedett gazdasági szereplők helyzete nem tekinthető összehasonlíthatónak.”

101 Ily módon, utalva többek között arra a megállapításra, amelyet a Bíróság e tekintetben már a fent hivatkozott Lengyelország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 87. pontjában megtett, az Elsőfokú Bíróság kifejtette azokat az indokokat, amelyek miatt az új tagállamok gazdasági szereplőinek helyzetét alapvetően eltérőnek kellett tekinteni a régi tagállamok gazdasági szereplőinek helyzetétől. Tekintettel arra, hogy e két helyzet nem volt összehasonlítható, a többletkészletekre vonatkozó díjnak csupán az új tagállamok gazdasági szereplőire való kivetése tehát nem valósított meg állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetést.

102 Ilyen körülmények között a Lengyel Köztársaság azon érvét, amely szerint az Elsőfokú Bíróság nem alkalmazta a vitatott díjak összegével kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét mint megalapozatlant el kell utasítani.

103 Mivel ugyanis az új tagállamok gazdasági szereplőinek a többletkészletekre vonatkozó díjakat kellett fizetniük, míg a régi tagállamok gazdasági szereplőinek nem, nem róható fel az Elsőfokú Bíróságnak az, hogy nem hasonlította össze az említett díjak összegét.

104 A Lengyel Köztársaságnak a megtámadott ítélet 134. pontjával szemben felhozott érvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy e pont azon érvelés részét képezi, amellyel az Elsőfokú Bíróság állást foglalt arról az állítólagos eltérő bánásmódról, amelyben a Lengyel Köztársaságot részesítették az Európai Unióhoz 1995. előtt csatlakozott tagállamokhoz képest. Az Elsőfokú Bíróság a következőképpen határozott:

„132 Márpedig e tekintetben elég megjegyezni, hogy az Európai Unió minden egyes bővítése során a mezőgazdaság területén elfogadandó átmeneti intézkedéseket a mezőgazdasági piaci zavarok olyan tényleges kockázataihoz kell igazítani, amelyeket e bővítés magában hordozhat. Következésképpen az intézmények nem kötelesek két egymás követő bővítés keretében egyenértékű átmeneti intézkedéseket alkalmazni.

133 Különösen, a Bizottság az Európai Unió 1995-ös és 2004-es bővítése során fennálló különbségek között figyelembe vehette azt a tényt, hogy a többletkészletek felhalmozódása miatt a közösségi piacon okozott zavarok kiküszöbölésének a célját az új tagállamok piacainak 2004. évi mérete és sokkal magasabb termelési kapacitása miatt nehezebb volt elérni 2004-ben, amit a Bizottság megállapít a beadványaiban anélkül, hogy a Lengyel Köztársaság e pontot vitatta volna. Ráadásul a Közösség és az új tagállamok közötti árkülönbségek is nagyobbak voltak. E két elem együtt jelentősen megnövelte a mezőgazdasági piacok destabilizálódásának kockázatát, és ezért igazolta komolyabb átmeneti intézkedések elfogadását.

134 E tekintetben a Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy ha a Bizottság a vitatott díj összegének meghatározásánál valóban figyelembe vette volna ezeket a tényezőket, az minden új tagállam esetében különböző lett volna. Azonban nyilvánvaló, hogy minden új tagállam körülményeit figyelembe vették a vitatott díjnak alávetett termékek megnevezésekor, mivel az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (5) bekezdése alapján az említett lista minden új tagállam esetében különbözik, ami érvényteleníti a Lengyel Köztársaság érvét.”

105 Ily módon azáltal, hogy a megtámadott ítélet 134. pontját „tévesnek” minősíti, a Lengyel Köztársaság valójában nem tesz mást, mint megismétli azt az érvet, amelyre az Elsőfokú Bíróság előtt már hivatkozott anélkül, hogy bármilyen állást foglalna az Elsőfokú Bíróság által elfogadott indokolással kapcsolatban oly módon, hogy ezen érvet a jelen ítélet 26. pontjában kifejtett indokok miatt, mint elfogadhatatlant, el kell utasítani.

106 A fentiekből az következik, hogy a második jogalapot, részben mint elfogadhatatlant, részben mint megalapozatlant, el kell utasítani.

A harmadik jogalapról

– A felek érvei

107 A 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikkének és az arányosság elvének a megsértésére alapított harmadik jogalappal a Lengyel Köztársaság azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy úgy határozott, hogy az 1972/2003 rendeletben foglalt intézkedések által követett célkitűzések megvalósításához nélkülözhetetlen volt az említett rendelet 4. cikkében előírt díjat kivetni azokra a termékekre, amelyekre a Lengyelországban az Európai Unióhoz való csatlakozását megelőzően alkalmazandó behozatali vámok magasabbak voltak a Közösségben alkalmazandó behozatali vámoknál, vagy egyenértékűek voltak azokkal.

108 Az Elsőfokú Bíróság tévesen követelte meg azt a megtámadott ítélet 158. pontjában a Lengyel Köztársaságtól, hogy adjon elő olyan releváns okot, amelyből azt lehetne megállapítani, hogy a mezőgazdasági termékek készletei spekulációs célú felhalmozásának fő oka a Tizenötök Közösségének és az új tagállamoknak a behozatali vámjai közötti esetleges különbség volt. A Lengyel Köztársaság álláspontja szerint az, hogy a spekuláció veszélye a várt spekulációs célú profittól függ, és ez utóbbi a behozatali vámok közötti különbségnek felel meg, nem vitatott gazdasági tény, amely semmilyen különös bizonyítékot nem igényel.

109 Azon körülmény alapján, hogy a 735/2004 rendeletet tizenegy nappal az Európai Unióhoz való csatlakozást megelőzően fogadták el, a Lengyel Köztársaság vitatja azt a következtetést is, amelyre az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 159. pontjában jutott, amely szerint a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulásának a megakadályozására irányuló célkitűzés nem lehetne teljes mértékben megvalósítható, ha az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdése arra korlátozódna, hogy azon termékek után veti ki a vitatott díjat, amelyek esetében a lengyel behozatali vámok a közösségi behozatali vámoknál alacsonyabbak voltak.

110 A Bizottság álláspontja szerint a Lengyel Köztársaság csak megismétli azokat az érveket, amelyekre első fokon hivatkozott, és nem hoz fel egyetlen példát sem olyan termékre, amelyre az új tagállamokban alkalmazott vámok a közösségi vámoknál magasabbak voltak. A Bizottság azt állítja, hogy csak egy ilyen termékről van tudomása, mégpedig a gabonafélékről, amelyek azonban nem szerepelnek az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében foglalt áruk jegyzékében.

– A Bíróság álláspontja

111 A harmadik jogalappal a Lengyel Köztársaság közelebbről az Elsőfokú Bíróság által a Lengyel Köztársaság harmadik érvére adott választ bírálja, amely érv az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében foglalt áruk jegyzéke módosításának jogszerűségére vonatkozik. A Lengyel Köztársaság azt állította, hogy bár a mezőgazdasági termékek spekulációs célú felhalmozására a Tizenötök Közösségében alkalmazandó vámok és az új tagállamokban hatályban lévő vámok közötti különbség ad magyarázatot, ez nem vonatkozik azokra a termékekre, amelyek esetében a Lengyelországban 2004. április 30-án hatályos behozatali vámok magasabbak voltak a közösségi behozatali vámoknál.

112 A megtámadott ítélet 158. és 159. pontjában az Elsőfokú Bíróság a következőket állapította meg:

„158 Hangsúlyozni kell ugyanis, hogy a Lengyel Köztársaság nem ad elő semmiféle okot, amelyből azt lehetne megállapítani, hogy a mezőgazdasági termékek készletei spekulációs célú felhalmozásának fő oka a Tizenötök Közösségének és az új tagállamoknak a behozatali vámjai közötti esetleges különbség.

159 Mindenesetre, még ha ez a megállapítás igaz is lenne, tény az, hogy az 1972/2003 rendeletben előírt intézkedések célkitűzései között nemcsak a készletek spekulációs célú kialakulásának a megakadályozása szerepel, amely spekuláció vagy a Közösségben, illetve az új tagállamokban ugyanazon termékre alkalmazandó behozatali vámok közötti különbséghez vagy az ezen államokban vámmentesen behozható kontingensek fennállásához kapcsolódik, hanem a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulásának a megakadályozása is […]. Ezen utóbbi célkitűzés, amely közvetlenül következik a [2003. évi] csatlakozási okmány IV. mellékletének 4. fejezetéből, nem lehetne teljes mértékben megvalósítható, ha az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdése arra korlátozódna, hogy azon termékek után veti ki a vitatott díjat, amelyek esetében a lengyel behozatali vámok a közösségi behozatali vámoknál alacsonyabbak voltak […]”

113 A Lengyel Köztársaság a megtámadott ítélet 158. pontjára vonatkozó érvével annak állítására szorítkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen követelte meg a mezőgazdasági termékek spekulációs célú felhalmozása okának kifejtését anélkül, hogy a Lengyel Köztársaság rámutatott volna arra, hogy milyen módon sértette meg ezen igazságszolgáltatási fórum a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikkét vagy az arányosság elvét. Ily módon tehát a Lengyel Köztársaság a Bíróságtól az Elsőfokú Bírósághoz benyújtott keresete harmadik részében szereplő egyetlen jogalap alátámasztására már felhozott érv újbóli megvizsgálását kéri. Márpedig a jelen ítélet 26. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel a Bíróság elé ily módon terjesztett érv elfogadhatatlan.

114 A megtámadott ítélet 159. pontjára vonatkozó érvet illetően meg kell állapítani, amint az a bevezető „[m]indenesetre, még ha ez a megállapítás igaz is lenne” kifejezésből egyértelműen következik, hogy e pont a teljesség kedvéért kifejtett indok az Elsőfokú Bíróság érvelésében.

115 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az Elsőfokú Bíróság határozatán belül a teljesség kedvéért kifejtett indokok ellen irányuló kifogások nem vezethetnek e határozat hatályon kívül helyezéséhez, következésképpen e kifogások hatástalanok (a C-189/02. P., C-202/02. P., C-205/02. P–C-208/02. P. és C-213/02. P. sz., Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2005. június 28-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-5425. o.] 148. pontja).

116 Tekintettel arra, hogy a Lengyel Köztársaság által előterjesztett érv nem teszi lehetővé annak a megoldásnak a kétségbe vonását, amelyre az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 158. pontjában jutott, ezen érvet mint hatástalant el kell utasítani.

117 A fentiekből következően a harmadik jogalapot el kell utasítani.

A negyedik jogalapról

– A felek érvei

118 A közösségi jog megsértésére és az 1972/2003 rendelet 3. cikkének téves értelmezésére alapított negyedik jogalappal a Lengyel Köztársaság azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy úgy ítélte meg, hogy az említett 3. cikk nélkülözhetetlen volt az említett rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének a megőrzéséhez, és azt el lehetett fogadni a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikke alapján az e cikk rendelkezéseitől való eltérésként.

119 Elöljáróban a Lengyel Köztársaság azt hangsúlyozza, hogy az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 194. pontjában szereplő azon megállapítása, amely szerint a Lengyel Köztársaság kizárólag a Bizottság hatáskörét vitatja, nem pedig a vitatott díjak formáját vagy arányos jellegét, nyilvánvalóan ellentétes az első fokon előterjesztett jogalap tényleges tartalmával annyiban, amennyiben e jogalappal a Lengyel Köztársaság nem pusztán a Bizottság hatáskörének hiányára hivatkozott, hanem a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikkének megsértésére, tehát közvetett módon az arányosság elvének megsértésére is. Bár a Lengyel Köztársaság elismeri, hogy az Elsőfokú Bíróság az említett ítélet 189–193. pontjában megvizsgálta az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt vitatott intézkedések szükségességére vonatkozó feltételt, úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság e vizsgálat során tévesen járt el. E tekintetben a Lengyel Köztársaság két érvet hoz fel.

120 Először is a Lengyel Köztársaság arra hivatkozik, hogy a Bizottságnak a közös agrárpolitikával kapcsolatos széles hatáskörei ellenére mindig fenn kell állnia egy logikai összefüggésnek az elfogadott intézkedések és az azok által követett célkitűzések között. Az Elsőfokú Bíróság elmulasztott válaszolni a Lengyel Köztársaság azon érvére, amely szerint azáltal, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt vám alá sorolta az e rendelkezésben említett valamennyi terméket, és nem csupán e termékek többletmennyiségeit, azok a gazdasági szereplők, akik tevékenységüket a piacon tisztességesen végzik, indokolatlanul meg lennének büntetve. A Lengyel Köztársaság úgy ítéli meg, hogy az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 191. pontjában azt kellett volna megállapítania, hogy a szabad forgalomban lévő többletkészletek mesterséges csökkentése a felfüggesztő eljárás alatt álló többletkészletek mesterséges növelésével járt volna, és elegendő lett volna ahhoz, hogy e mesterségesen növelt készletek az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt vámok alá tartozzanak.

121 Másodszor a Lengyel Köztársaság bírálja a megtámadott ítélet 186. pontját annyiban, amennyiben az Elsőfokú Bíróság megsértette a jogszabályi hierarchia elvét, amely különbséget tesz egy alaprendelet és egy végrehajtási rendelet között, és, *a fortiori,* a 2003. évi csatlakozási okmány és az ezen okmányt végrehajtó rendelet között. A Lengyel Köztársaság álláspontja szerint, bár az említett okmány 41. cikke felhatalmazza a Bizottságot az átmenet elősegítéséhez szükséges valamennyi intézkedés elfogadására, a Bizottság nem módosíthatja az említett csatlakozási okmány tartalmát. Tekintettel arra, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése kifejezetten előírja azt, hogy az abban szereplő intézkedést az említett csatlakozási okmány IV. mellékletének 5. fejezetétől eltérve kell alkalmazni, az Elsőfokú Bíróságnak úgy kellett volna határoznia, hogy a Bizottság nem volt jogosult ilyen eltérések bevezetésére.

122 A Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen ismerte el az 1972/2003 rendelet 3. cikkében végrehajtott intézkedés és az e rendelet által követett célkitűzés közötti logikai összefüggést. A Bizottság emlékeztet arra, hogy technikailag lehetetlen lett volna előre meghatározni azt, hogy milyen termékmennyiségek képeznek „többletmennyiségeket”, és következésképpen milyen felfüggesztő eljárás alatt álló termékmennyiségek képeznek „spekulációs” mennyiségeket. A jogszabályi hierarchia állítólagos megsértését illetően a Bizottság arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság érvelése e tekintetben egyáltalán nem minősül téves jogalkalmazásnak.

– A Bíróság álláspontja

123 A közösségi jog megsértésére és az 1972/2003 rendelet 3. cikkének téves értelmezésére alapított negyedik jogalappal a Lengyel Köztársaság közelebbről a megtámadott ítélet 186–193. pontját érinti, amelyben az Elsőfokú Bíróság a következőképpen határozott:

„186 Igaz ugyan, hogy a Bizottság nem módosíthatja a [2003. évi] csatlakozási okmány szövegét azon jogszabályi kereten kívül, amelyet e tekintetben a csatlakozási szerződés és a [2003. évi] csatlakozási okmány meghatároz. Azonban a Bizottság helyesen jegyzi meg, hogy ez nem jelenti azt, hogy az említett okmány 41. cikke ne engedélyezné számára bármely olyan intézkedés elfogadását, amely az új tagállamokban hatályban lévő szabályozási rendből a közös agrárpolitikának az alkalmazásából adódó szabályozási rendbe való átmenet elősegítéséhez szükséges.

187 Fontos arra is emlékeztetni, hogy amint a jelen ítéletben korábban kifejtett megállapításokból kiderül, a 2004. május 1-jén szabad forgalomban lévő, új tagállamokban található termékek többletkészletei után fizetendő, az 1972/2003 rendelet 4. cikkében előírt díjak rendszere, amely magában foglalja többek között az egyéni gazdasági szereplők tulajdonában álló többletkészletekre vonatkozó díjakat, olyan átmeneti intézkedés, amelyet a Bizottság a [2003. évi] csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése alapján elfogadhat.

188 Ennek következtében a díjak e rendszere hatékony érvényesülésének a védelméhez szükséges intézkedéseknek szintén ez utóbbi rendelkezés alá kell tartozniuk, mivel egyébként a szóban forgó rendszer által követett és az új tagállamokban hatályban lévő szabályozási rendből a közös agárpolitikának az alkalmazásából adódó szabályozási rendbe való átmenet elősegítéséhez szükséges közösségi piaci célkitűzések nem valósulnának meg.

189 Következésképpen meg kell vizsgálni, hogy […] valamely felfüggesztő eljárás során vagy a kiviteli vámalakiságok elvégzését követően a kibővített Közösségben szállítás alatt álló termékekre az 1972/2003 rendelet 3. cikke alapján a szabad forgalomba bocsátásuk napján alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámok kivetése nélkülözhetetlen-e az említett rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének a biztosításához.

190 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság széles hatáskörrel rendelkezik a közös agrárpolitika területén intézkedések elfogadására (a Bíróság 265/87. sz. Schräder HS Kraftfutter ügyben 1989. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 2237. o.] 22. pontja és C-445/00. sz., Ausztria kontra Tanács ügyben 2003. szeptember 11-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-8549. o.] 81. pontja). Az 1972/2003 rendelet 3. cikkének jogellenességét tehát csak azon következtetés levonása esetén lehet megállapítani, hogy az e rendelkezés által előírt intézkedés nyilvánvalóan szükségtelen az említett rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének a megőrzéséhez.

191 Amint a Bizottság megjegyzi, az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedések hiányában az új tagállamokban letelepedett gazdasági szereplők mesterségesen csökkenthetnék a szóban forgó termékek többletkészleteit azáltal, hogy azokat korábbi vagy új tagállamban vagy tagállamokban 2004. május 1-je előtt felfüggesztő eljárás alá helyezik. Így az említett gazdasági szereplők nem kötelesek az 1972/2003 rendelet 4. cikkében előírt díjat a származási országukban kifizetni, amennyiben ott 2004. május 1-jén nem rendelkeztek többletkészletekkel.

192 A felfüggesztő eljárás alá helyezett termékek más tagállamokban továbbra is az ő rendelkezésük alatt állnának, és az érintett gazdasági szereplők azokat 2004. május 1-je után a kibővített Közösségben szabad forgalomba bocsáthatnák anélkül, hogy ki kellene fizetniük a vitatott díjat, ami lényegétől fosztaná meg az 1972/2003 rendelet 4. cikkének tartalmát.

193 Meg kell tehát állapítani, hogy az olyan intézkedések, mint az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírtak, szükségesek az említett rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének a megőrzéséhez.”

124 Amint arra az Elsőfokú Bíróság emlékeztetett, a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése felhatalmazza a Bizottságot az új tagállamokban fennálló szabályozási rendből a közös agrárpolitikának az említett csatlakozási okmányban meghatározott feltételek szerinti alkalmazásából eredő szabályozási rendbe való átmenet elősegítése érdekében szükséges valamennyi intézkedés hároméves átmeneti időszak alatt történő elfogadására.

125 A piacok közös szervezésére alkalmazandó szabályokat illetően a 2003. évi csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének 1–4. pontja célként a többletkészletek kialakulásának megakadályozását, valamint megszüntetését határozza meg.

126 A 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikkében előírt felhatalmazás értelmében a Bizottság ennélfogva átmeneti jelleggel különös, adott esetben az említett okmány értelmében az új tagállamokra alkalmazandóvá tett rendelkezésektől eltérő olyan intézkedéseket fogadhatott el, mint amilyenek az ugyanezen okmány IV. mellékletében szereplő intézkedések annyiban, amennyiben az említett 41. cikkben foglalt feltételeket tiszteletben tartja.

127 Következésképpen a jogszabályi hierarchia elvének megsértésére alapított érvet a Bizottság által elfogadott intézkedésekkel kapcsolatban csak akkor lehet elfogadni, ha megállapítható, hogy ezen intézkedések nem voltak szükségesek a mezőgazdaság területén ily módon meghatározott célkitűzések eléréséhez.

128 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen emlékeztetett arra az ítélkezési gyakorlatra, amely szerint a Bizottság a közös agrárpolitika területén széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, és következésképpen a bírósági felülvizsgálatnak arra kell korlátozódnia, hogy a Bizottság nem lépte-e túl nyilvánvalóan a számára biztosított mérlegelési jogkört (lásd ebben az értelemben a C-189/01. sz., Jippes és társai ügyben 2001. július 21-én hozott ítélet [EBHT 2001., I-5689. o.] 80. pontját). Ennélfogva nem kell azt ellenőrizni, hogy a Bizottság által elfogadott intézkedés a legmegfelelőbb-e, hanem a bíróságnak azt kell megvizsgálnia, hogy ezen intézkedés nem nyilvánvalóan alkalmatlan-e.

129 A jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság részletesen kifejtette a megtámadott ítélet 191. és 192. pontjában azokat az indokokat, amelyek miatt az 1972/2003 rendelet 4. cikkének tartalma a lényegétől lenne megfosztva akkor, ha a Bizottság nem vezette volna be az említett rendelet 3. cikkében előírt intézkedéseket.

130 Ily módon az említett 4. cikknek megfelelően az érintett termékek *erga omnes* behozatali vám alá tartoznak akkor, ha megállapítható, hogy az új tagállamokban meglévő készletekből 2004. május 1-jén többlet van. Az e vám megfizetése alóli mentesülés érdekében a gazdasági szereplők valamennyi, többletnek minősíthető termékmennyiséget felfüggesztő eljárás alá helyezhetik attól kezdődően, amikor a 2003. évi csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének rendelkezései értelmében lehetségessé válik számukra az érintett termékeknek az említett *erga omnes* behozatali vám megfizetése nélküli szabad forgalomba bocsátása.

131 Kifejezetten e rendelkezéseket illetően a Bíróság már pontosította azt, hogy e rendelkezések olyan kedvezményes eljárást vezetnek be, amely kedvezményére csak bizonyos alakiságok teljesítése esetén lehet hivatkozni (lásd ebben az értelemben a C-248/09. sz. Pakora Pluss ügyben 2010. július 29-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-7697. o.] 39–41. pontját).

132 E kedvezményes eljárás azonban nem alkalmazható az 1972/2003 rendelet 4. cikkében többletkészletek megállapítása esetén bevezetett *erga omnes* behozatali vám megfizetésére vonatkozó kötelezettség megkerülése érdekében.

133 Ily módon az 1972/2003 rendelet 3. cikke, azáltal hogy az abban felsorolt felfüggesztő eljárások valamelyike alatt álló, új tagállamokból származó termékekre *erga omnes* behozatali vámot szab ki, a 2003. évi csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének 1–4. pontjában megfogalmazott célkitűzések megvalósításához nélkülözhetetlen intézkedésnek tűnik.

134 Mivel nem bizonyították, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedéseknek más a célja, mint az ugyanezen rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének biztosítása, vagy hogy ezen intézkedések a 2003. évi csatlakozási okmány jelentős módosítását eredményezik, az Elsőfokú Bíróság nem alkalmazta tévesen a jogot azáltal, hogy a Lengyel Köztársaságnak a jogszabályi hierarchia elvének megsértésére alapított érvét elutasítva úgy határozott, hogy a Bizottság elfogadhatta a díjak rendszere hatékony érvényesülésének a védelméhez szükséges intézkedéseket.

135 Ezt a következtetést a Lengyel Köztársaságnak az okozati összefüggés hiányára alapított érve sem vonhatja kétségbe, amely szerint az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt vámokat elegendő lett volna nem az összes érintett termékre – függetlenül azok mennyiségétől –, hanem kizárólag e termékek többletkészleteire kiszabni.

136 Mivel ugyanis a Lengyel Köztársaság arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság elmulasztotta megvizsgálni azt, hogy a Lengyel Köztársaság által javasolt intézkedés megfelelőbb lett volna-e, lényegében azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy nem sértette meg a bírósági felülvizsgálat korlátait, amelyet köteles tiszteletben tartani azon hatáskörök értékelése során, amelyekkel a Bizottság a közös agrárpolitikával kapcsolatos intézkedések elfogadása során rendelkezik.

137 A fentiekből az következik, hogy a negyedik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az ötödik jogalapról

– A felek érvei

138 Az EK 253. cikk megsértésére alapított ötödik jogalappal a Lengyel Köztársaság azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy úgy ítélte meg, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkének indokolása elegendő.

139 A Lengyel Köztársaság szerint, mivel az említett rendelet 3. cikkének indokolása nem következik kifejezetten az említett rendelet preambulumbekezdéseiből, és csak „összetett" bírói értelmezés segítségével vezethető le, nyilvánvalóan nem felel meg az EK 253. cikkben meghatározott követelményeknek. Az Elsőfokú Bíróság azon érvelése, amellyel azt állítja, hogy e 3. cikk célja az említett rendelet 4. cikkének kiegészítése, és ezért nem igényel külön indokolást, nyilvánvalóan téves.

140 A Lengyel Köztársaság emlékeztet arra, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkének tárgyi hatálya szélesebb az ugyanezen rendelet 4. cikkének tárgyi hatályánál, mivel a 4. cikk kizárólag az érintett termékek többletkészleteire vonatkozik, míg a 3. cikk a felfüggesztő eljárás alá helyezett valamennyi érintett termékmennyiségre. A Lengyel Köztársaság hozzáteszi, hogy az Elsőfokú Bíróság által az 1972/2003 rendelet elfogadásának eljárásával kapcsolatban a megtámadott ítélet 235. és 236. pontjában tett megállapítások sem tettek eleget az indokolási kötelezettségnek az olyan érdekelt gazdasági szereplők tekintetében, akik az említett 3. cikk indokolásának hiányában nem tudhatták meg azt, hogy vámfizetési kötelezettségüknek elegendő jogalapja volt-e.

141 A Bizottság arra hivatkozik, hogy az 1972/2003 rendelet preambulumbekezdéseiben az ugyanezen rendelet 3. cikkére vonatkozó különös indokolás hiányából nem lehet arra következtetni, hogy az e cikkben bevezetett intézkedések egyáltalán nem voltak megindokolva. A Bizottság álláspontja szerint az Elsőfokú Bíróság megfelelően és alaposan megvizsgálta az említett 3. cikk indokolásának az EK 235. cikk követelményeivel való összeegyeztethetőségét.

– A Bíróság álláspontja

142 Az EK 253. cikkben előírt indokolási kötelezettséget illetően az Elsőfokú Bíróság a következőkre emlékeztetett:

„214 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a EK 253. cikk által megkövetelt indokolásnak meg kell felelnie az adott jogi aktus jellegének, valamint világosan és egyértelműen kell megjelenítenie az azt meghozó intézmény érvelését, oly módon, amely lehetővé teszi az érintettek számára a meghozott intézkedés igazolásának megismerését és az illetékes bíróságnak a felülvizsgálat gyakorlását (lásd a Bíróság C-138/03., C-324/03. és C-431/03. sz., Olaszország kontra Bizottság egyesített ügyekben 2005. november 24-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-10043. o.] 54. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

215 Ezt a követelményt az eset körülményeire, így különösen a jogi aktus tartalmára, a felhívott indokok jellegére és a címzettek vagy a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett egyéb személyek magyarázathoz fűződő érdekére tekintettel kell vizsgálni. Nem követelmény, hogy az indokolás az összes releváns ténybeli és jogi elemet tartalmazza, minthogy azt a kérdést, hogy valamely jogi aktus indokolása megfelel-e az EK 253. cikk követelményeinek, nemcsak szövegére, hanem körülményeire, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére is figyelemmel kell vizsgálni (lásd a fent […] hivatkozott Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 55. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

216 Amikor rendeletről van szó, az indokolás szorítkozhat egyfelől az aktus elfogadásához vezető általános helyzet, másfelől pedig az általa elérni kívánt általános célok megjelölésére (a Bíróság 3/83. sz., Abrias és társai kontra Bizottság ügyben 1985. július 3-án hozott ítéletének [EBHT 1985., 1995. o.] 30. pontja, és C-342/03. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2005. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-1975. o] 55. pontja).

217 Ezenkívül, ha valamely általános hatályú jogi aktusból kitűnik az intézmény által követett cél lényege, túlzás lenne külön indokolást megkövetelni az alkalmazott különböző technikai megoldásokra (lásd a Bíróság C-310/04. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-7285. o.] 59. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).”

143 Tekintettel arra, hogy az 1972/2003 rendelet egyetlen preambulumbekezdése sem ismerteti kifejezetten azokat a különös indokokat, amelyek a Bizottságot az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedéseknek az új tagállamokból származó termékek tekintetében való elfogadására vezették, az Elsőfokú Bíróság a szóban forgó intézkedéseket összefüggésükbe helyezte, és a következőket mondta ki:

„229 […] Amint az 1972/2003 rendelet (3) preambulumbekezdéséből kiderül, e rendelet alapvető célkitűzéseinek egyike annak elkerülése, hogy a többletkészletek kialakulása által a kereskedelem a piacok közös szervezését veszélyeztető módon eltérüljön.

230 E célkitűzést az 1972/2003 rendelet logikája szerint az említett rendelet 4. cikkében említett díj új tagállamokban fennálló többletkészletekre történő kivetésén keresztül hajtják végre, mivel az e díjazásnak az említett célkitűzés biztosítása szempontjából megfelelő jellegére utalás kifejezetten szerepel a szóban forgó rendelet (3) preambulumbekezdésében.

231 Márpedig az 1972/2003 rendelet 3. cikkének szerepe az, hogy az új tagállamokból származó, felfüggesztő eljárás alá helyezett termékek esetében csupán kiegészítse az említett rendelet 4. cikkében bevezetett, a többletkészletek után kivetett díjak rendszerét, és pontosabban az, hogy e rendelkezés hatékony érvényesülését biztosítsa.

232 Ami ugyanis az új tagállamokból származó szóban forgó termékeket illeti, az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedéseknek a díjkivetési rendszer kiegészítéséhez való szükségessége magától értetődő, mivel – amint a fenti 191–193. pontban szerepel – nyilvánvaló, hogy ezen intézkedések hiányában bármely olyan gazdasági szereplő, aki az említett rendelet 4. cikkében bevezetett díjjal sújtható termékekkel rendelkezik, mentesülhet a díj kifizetésének a kötelezettsége alól azáltal, hogy az érintett termékeket egy másik tagállamban az e rendelet 3. cikkében említett valamelyik vámeljárás alá helyezi.

233 Ebből következik, hogy ami az új tagállamokból származó szóban forgó termékeket illeti, az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedések a Bizottság részéről csupán technikai választásnak minősülnek, amelynek célja az említett rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének a biztosítása, mivel ez utóbbi rendelkezés a Bizottság azon céljának megvalósítását szolgáló fő technikai választása, hogy megakadályozza az új tagállamokban a többletkészletek kialakulását.

234 Következésképpen meg kell állapítani, hogy – a fenti 216. és 217. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel – a Bizottság nem volt köteles alaposabban indokolni az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedések szükségességét, mivel az említett rendelet indokolása kifejezetten meghatározza a többletkészletek kialakulása megelőzésének a célkitűzését és az említett készletek utáni díjkivetési rendszer bevezetésének a szükségességét (a (3) preambulumbekezdés), valamint az említett rendelet elfogadásához vezető általános helyzetet (az együttesen olvasott (1) és (3) preambulumbekezdés). A szóban forgó indokolást e tekintetben tehát elegendőnek kell tekintetni.”

144 A Lengyel Köztársaságnak az Elsőfokú Bíróság által lefolytatott állítólagos „összetett” értelmezésre alapított érvét illetően meg kell állapítani, hogy még ha ez az állítás megalapozott is, nem vezethet a megtámadott ítélet bírált pontjainak hatályon kívül helyezéséhez.

145 Miután ugyanis helyesen emlékeztetett az EK 253. cikkből eredő indokolási kötelezettséggel kapcsolatos állandó ítélkezési gyakorlatra, az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy az 1972/2003 rendelet indokolásának lényege az említett rendelet (1)–(3) preambulumbekezdésében szerepel.

146 Az 1972/2003 rendelet (1) preambulumbekezdése értelmében az átmeneti intézkedések annak elkerülésére irányulnak, hogy a csatlakozás következtében a kereskedelem a mezőgazdasági piacok közös szervezését veszélyeztető módon eltérüljön. Míg a (2) és a (4) preambulumbekezdés export-visszatérítésekkel kapcsolatos intézkedésekre vonatkozik, a (3) preambulumbekezdés közelebbről a kereskedelem azon eltéréseire utal, amelyek veszélyeztethetik a piacok közös szervezését, és azokra a termékekre, amelyeket mesterségesen mozgattak annak érdekében, hogy többé ne képezzék az új tagállamok többletkészleteinek részét.

147 A jelen ügyben meg kell tehát állapítani, hogy az 1972/2003 rendelet preambulumbekezdései lehetővé teszik azt, hogy az érintettek eléggé megismerhessék az említett átmeneti intézkedések indokait, és a hatáskörrel rendelkező bíróság felülvizsgálatot gyakorolhasson.

148 E körülmények, amelyek többek között lehetővé tették az Elsőfokú Bíróság számára azt, hogy a Bizottság hatáskörének állítólagos hiányára alapított második jogalap keretében megvizsgálja az 1972/2003 rendelet 3. cikkében bevezetett intézkedéseknek az e rendelet által bevezetett rendszer hatékony érvényesülésének megőrzéséhez való nélkülözhetetlenségét, nem igényelnek részletesebb indokolást.

149 Továbbá, minthogy a Lengyel Köztársaság egyik érve abból a téves előfeltevésből indul ki, amely szerint az 1972/2003 rendelet 3. cikkének tárgyi hatálya szélesebb, mint az ugyanezen rendelet 4. cikkéé, miközben a megtámadott ítéletnek a negyedik jogalap vizsgálata keretében kifejtett és a jelen ítélet 129–133. pontjában megismételt indokolásából egyértelműen következik, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedések nélkülözhetetlenek voltak az ugyanezen rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének biztosításához, ezen érvet ugyanazon indokok alapján el kell utasítani.

150 A gazdasági szereplőkkel szembeni indokolási kötelezettségre vonatkozó második érvet illetően emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott ítélet 214. és 215. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében az érintett személyek és különösen az érdekelt gazdasági szereplők érdeke az indokolási kötelezettség értékelése során alkalmazott egyik szempont.

151 Márpedig a megtámadott ítélet 229–234. pontjából nem tűnik ki az, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta volna a jogot ezen ítélkezési gyakorlatra tekintettel.

152 Végül emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében, amikor a szóban forgó aktus meghozatalára jól ismert körülmények között kerül sor, ezen aktus indokolható rövidítetten (lásd ebben az értelemben a C-301/96. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-9919. o.] 89–93. pontját és a C-42/01. sz., Portugália kontra Bizottság ügyben 2004. június 22-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-6079. o.] 69. és 70. pontját).

153 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 235. és 236. pontjában helyesen mondta ki a következőket:

„235 Ezt a megállapítást megerősíti azon összefüggés, amelyben az 1972/2003 rendeletet elfogadták. A Lengyel Köztársaság ugyanis nem vitatja, hogy szorosan közreműködött az említett rendelet elfogadásának eljárásában, mivel mint megfigyelő részt vett a rendelet elfogadását tárgyaló bizottság különböző ülésein. Továbbá a Lengyel Köztársaság e kérdéssel kapcsolatban igen jelentős mennyiségű levelet váltott a Bizottsággal. Végül az iratokból kitűnik, hogy a Bizottság hajlandóságot mutatott az említett rendeletre vonatkozó különböző kérdések megtárgyalására és e rendelet elfogadása előtt esetleges módosítások tekintetbevételére.

236 Hangsúlyozni kell azt is, hogy az iratokból kitűnik, hogy a Bizottság kimondottan tárgyalt a Lengyel Köztársasággal egyrészt arról a kérdésről, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedések elfogadása azon hatáskörökbe tartozik-e, amelyekkel az említett intézmény a [2003. évi] csatlakozási okmány 41. cikke értelmében rendelkezett, és másrészt az említett intézkedések elfogadását alátámasztó okokról.”

154 A fentiekből következik, hogy az ötödik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A hatodik jogalapról

– A felek érvei

155 Az áruk szabad mozgása elvének megsértésére alapított hatodik jogalappal a Lengyel Köztársaság azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy úgy határozott, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt, a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikke alapján elfogadott intézkedések EK 25. cikkel való összeegyeztethetősége semmiképpen sem vizsgálható. Ezáltal az Elsőfokú Bíróság megtagadta a Lengyel Köztársaság által felhozott jogalap érdemi vizsgálatát.

156 A 136/77. sz. Racke-ügyben 1978. május 25-én hozott ítélet (EBHT 1978., 1245. o.) Elsőfokú Bíróság általi értelmezése téves annyiban, amennyiben az ebben az ügyben szóban forgó intézkedések jogszerűségének értékelése során figyelembe veendő döntő tényező a vitatott díjak természete, nem pedig az intézkedések meghozójának kiléte volt. Az Elsőfokú Bíróság tévesen tekintette úgy, hogy az átmeneti intézkedések állhattak többek között az adott jogi helyzetre egyébként alkalmazandó normáktól – úgymint az EK 25. cikktől – való eltérésekből, miközben a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikke nem engedélyez ilyen eltérést, és minden más olyan kísérlet, amely teleologikus hivatkozások alapján egy ilyen eltérés fennállásának feltételezésére irányulna, kudarcra lenne ítélve amiatt, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedések nem voltak szükségesek az e rendelet által követett célkitűzések megvalósításához. A Lengyel Köztársaság hozzáteszi, hogy a Bíróságnak a 119/86. sz., Spanyolország kontra Tanács és Bizottság ügyben 1987. október 20-án hozott ítéletben (EBHT 1987., 4121. o.) bemutatott érvelése nem alkalmazható a jelen ügyben, mivel a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint a szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL 1985. L 302., 23. o.; a továbbiakban: 1985. évi csatlakozási okmány) kifejezett felhatalmazást tartalmaz egy kiegészítő kereskedelmi mechanizmus elfogadására.

157 A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Lengyel Köztársaságnak a megtámadott ítéletre vonatkozó értelmezése téves. A fent hivatkozott Racke-ügyben hozott ítéletre való utalást illetően a Bizottság hangsúlyozza azt, hogy az Elsőfokú Bíróság által lefolytatott vizsgálat helyesen irányult az aktusok természetére, nem pedig az aktusok meghozójának kilétére. Az 1985. évi csatlakozási okmányra való hivatkozást illetően a Bizottság nem ismeri el azt, hogy a „kiegészítő kereskedelmi mechanizmus” fogalma maga után vonná a kereskedelemre irányadó általános elvektől való eltérések megengedhetőségét, míg az „átmeneti intézkedések” fogalma azt nem tenné lehetővé.

– A Bíróság álláspontja

158 Az áruk szabad mozgása elvének állítólagos megsértését illetően az Elsőfokú Bíróság a következőképpen határozott:

„179 A Lengyel Köztársaság álláspontja nem tartható fent. Állításával ellentétben ugyanis az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt díj beszedése azért nem ellentétes a vámok és az azzal azonos hatású díjak EK 25. cikkben kimondott tilalmával, mivel az említett díj nem valamely tagállam által egyoldalúan bevezetett díj, hanem átmeneti jelleggel hozott közösségi intézkedés bizonyos, a tíz új államnak az Európai Unióhoz való csatlakozásából származó, közös agrárpolitikát érintő nehézségekre történő felkészülés céljából (lásd ebben az értelemben a […] [fent hivatkozott] Racke-ügyben […] hozott ítélet […] 7. pontját).

180 Továbbá meg kell jegyezni, hogy a Bizottság az 1972/2003 rendeletet, és ezért ez utóbbi 3. cikkét is olyan rendelkezés, vagyis a [2003. évi] csatlakozási okmány 41. cikke alapján fogadta el, amely számára olyan átmeneti intézkedések elfogadását teszi lehetővé, amelyek szükségesek az új tagállamokban hatályban lévő szabályozási rendből a közös agrárpolitikának az alkalmazásából adódó szabályozási rendbe való átmenet elősegítéséhez. Márpedig ezen átmeneti intézkedések állhatnak többek között az adott jogi helyzetre egyébként alkalmazandó normáktól – úgymint az EK 25. cikktől – való eltérésekből. Következésképpen az Elsőfokú Bíróság vizsgálatának csupán arra a kérdésre kell irányulnia, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében bevezetett intézkedések a [2003. évi] csatlakozási okmány e rendelkezése alapján elfogadható átmeneti intézkedések szerves részét képezik-e. Ha ugyanis ez a helyzet, ezt a rendszert alapvetően nem lehet bírálni azon az alapon, hogy ellentétes a csatlakozási szerződésnek és a [2003. évi] csatlakozási okmánynak a vámok tilalmára vonatkozó rendelkezéseivel (lásd ebben az értelemben a […] [fent hivatkozott] Spanyolország kontra Tanács és Bizottság ügyben […] hozott ítélet […] 15. pontját).

181 Ennek következtében a Lengyel Köztársaság nem hivatkozhat érvényesen az áruk szabad mozgása elvének és különösen az EK 25. cikknek a megsértésére az 1972/2003 rendelet 3. cikkében bevezetett díjak jogszerűségének a vitatása céljából […]”.

159 Meg kell jegyezni, hogy a Lengyel Köztársaság állításával ellentétben a megtámadott ítélet fent hivatkozott pontjaiból nem tűnik ki az, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírtakhoz hasonló intézkedések ne lennének vitathatók a közösségi jog szempontjából.

160 Az Elsőfokú Bíróság ugyanis a fent hivatkozott Racke-ügyben hozott ítélet értelmezése során úgy tekintette, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt díjak beszedése nem ellentétes az EK 25. cikkben megfogalmazott tilalommal amiatt, hogy az említett díjak olyan közösségi átmeneti intézkedéseket képeznek, amelyek lehetővé teszik az érintett hatóságok számára azon nehézségekre való reagálást, amelyek tíz új állam Európai Unióhoz való csatlakozása folytán a mezőgazdaság területén felmerülhetnek. Tehát nem az elfogadott intézkedések meghozójának minősége, hanem a vitatott díjak természete volt az ezen értékelés során figyelembe veendő döntő tényező.

161 Végeredményben meg kell állapítani, hogy a fent hivatkozott Racke-ügyben hozott ítélet Elsőfokú Bíróság általi értelmezése nem akadályozta meg azt, hogy az Elsőfokú Bíróság a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítéletre utalva helyesen hozzátegye azt, hogy az átmeneti intézkedések elfogadása a vámok tilalmára vonatkozó rendelkezésekkel ellentétesként bírálható akkor, ha úgy tűnik, hogy a bevezetett intézkedések nem képezik szerves részét azoknak az átmeneti intézkedéseknek, amelyek a 2003. évi csatlakozási okmány releváns rendelkezése alapján elfogadhatók.

162 Ebből következik, hogy nem megalapozott a Lengyel Köztársaság azon érve, amely szerint az Elsőfokú Bíróság úgy értelmezte a fent hivatkozott Racke-ügyben hozott ítéletet, hogy kizárta az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedések bármiféle bírálatának lehetőségét.

163 Továbbá nem róható fel az Elsőfokú Bíróságnak az, hogy nem határozott az ügy érdemében. Azt a kérdést illetően ugyanis, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében bevezetett rendelkezések szerves részét képezik-e a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikke alapján elfogadható átmeneti intézkedéseknek, utalni kell az Elsőfokú Bíróság által a megtámadott ítélet 189–193. pontjában a negyedik jogalap vizsgálata során végzett, és a jelen ítélet 129–133. pontjában megismételt értékelésre az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedéseknek az ugyanezen rendelet 4. cikkében szereplő intézkedések hatékony érvényesülésének biztosítása érdekében való nélkülözhetetlenségéről.

164 A Lengyel Köztársaság azon érvét is el kell utasítani, amely szerint a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítélet nem alkalmazható a jelen ügyben amiatt, hogy az 1985. évi csatlakozási okmány kifejezett felhatalmazást tartalmazott egy „kiegészítő mechanizmus” elfogadása céljából, míg a 2003. évi csatlakozási okmány nem írt elő ilyen felhatalmazást, minthogy ez

utóbbi okmány 41. cikkében kifejezetten előírja az új tagállamokban hatályban lévő szabályozási rendből a közösségi szabályozási rendbe való átmenet elősegítéséhez szükséges valamennyi átmeneti intézkedés bevezetését, mivel az említett intézkedések – amint az a jelen ítélet 124–133. pontjából kitűnik – tartalmazhattak a 2003. évi csatlakozási okmány által követett célkitűzések megvalósításához nélkülözhetetlen eltéréseket.

165 A fentiekből következően a hatodik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A hetedik jogalapról

– A felek érvei

166 Az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértésére alapított hetedik jogalappal a Lengyel Köztársaság azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy objektíve igazolhatónak ítélte meg a lengyel gazdasági szereplők és a régi tagállamok gazdasági szereplői közötti eltérő bánásmódot. A Lengyel Köztársaság hangsúlyozza azt, hogy a hátrányos megkülönböztetés ezen elvének megsértése nem annyira az eltérő jogszabályok alkalmazásából ered, mint inkább az e jogszabályok alkalmazását objektíve igazoló indok hiányából.

167 Először is a Bizottság nem bizonyította, hogy a spekuláció kockázata elsősorban a Lengyelországból származó áruk áramlásából adódik, így tehát önkényes módon egy „egyoldalú” zavar kockázatának megelőzésére irányuló célkitűzésre támaszkodott, míg valójában a kockázat a régi tagállamokból származó áruk áramlásából is származhatott.

168 Másodszor, még ha feltételezzük is, hogy a spekuláció kockázata lényegében a Lengyelországból származó áruk áramlásából adódott, a Lengyel Köztársaság álláspontja szerint elegendő lett volna az átmeneti időszakban a preferenciális szabályozás szerinti behozatali vámok fenntartása a magasabb összegű *erga omnes* vámok bevezetése helyett. Ily módon az Elsőfokú Bíróság elmulasztott határozni a Lengyel Köztársaság azon érvéről, amely szerint a Lengyelországból származó áruk áramlásából adódó spekuláció kockázata megelőzésének szükségessége objektíve nem igazolhatta az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt időszak alatt az új tagállamok gazdasági szereplőivel szemben alkalmazott, a régi tagállamok gazdasági szereplőihez képest eltérő bánásmódot.

169 A Bizottság arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság megvizsgálta a régi és az új tagállamok gazdasági szereplői közötti eltérő bánásmód kérdését, és kimondta az új tagállamokból származó áruk áramlását illetően az 1972/2003 rendelet 4. cikkében bevezetett díj hatékonysága biztosításának szükségességét, valamint a régi tagállamokból származó áruk áramlását illetően az export-visszatérítések kétszeri kifizetése elkerülésének szükségességét. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy azzal szemben, amit a Lengyel Köztársaság állított, az Elsőfokú Bíróság figyelembe vette a „kétoldalú” zavar kockázatát. A behozatali vámok összegét illetően a Bizottság úgy véli, hogy ezen érv az arányosság elve alá tartozik, amely megsértésére azonban az 1972/2003 rendelet 3. cikkével összefüggésben nem hivatkoztak.

– A Bíróság álláspontja

170 A hátrányos megkülönböztetés elvének állítólagos megsértését illetően az Elsőfokú Bíróság kimondta:

„199 Amint arra a fenti 128–130. pont emlékeztet, bár a közösségi mezőgazdasági termelők közötti hátrányos megkülönböztetés EK 34. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében kimondott tilalmának elve megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően, és az eltérő helyzeteket ne kezeljék ugyanúgy, hacsak az ilyen bánásmód objektíve nem igazolható, 2004. május 1-jén az új tagállamokban a mezőgazdaság helyzete gyökeresen eltért a régi tagállamok helyzetétől.

200 Ez azt jelenti, hogy semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem következhet pusztán abból, hogy különböző jogszabályokat alkalmaznak az új tagállamok és a korábbi tagállamok gazdasági szereplőivel szemben.

201 A jelen ügyben, amint a Bizottság helyesen megjegyzi, bár az 1972/2003 rendelet 3. cikke (2) bekezdésében előírt rendelkezéseknek az új tagállamokból származó termékekkel kapcsolatban annak megakadályozása a célja, hogy a gazdasági szereplők a 2004. május 1-je előtt felhalmozott készleteket valamelyik felfüggesztő eljáráson keresztül mesterségesen csökkenthessék abból a célból, hogy azokat ezen időpont után mint a behozatali vámok alól mentesülő termékeket szabad forgalomba bocsássák, e rendelkezéseknek nyilvánvalóan más a célja a Közösségből származó olyan termékekkel kapcsolatban, amelyek felfüggesztő eljárás alatt állnak, vagy a kiviteli alakiságok elvégzése után a kibővített Közösségben történő szállítás alatt állnak.

202 Mivel ugyanis ezen utóbbi termékek után nem kell az 1972/2003 rendelet 4. cikkében említett vitatott díjat kifizetni, az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett rendelkezések célja ezekkel kapcsolatban nem lehet a szóban forgó díj hatékony érvényesülésének a megőrzése.

203 Éppen ellenkezőleg, bár az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett rendelkezések célja többek között annak elkerülése, hogy a Közösségből 2004. május 1-je előtt exportált és export-visszatérítésben részesülő mezőgazdasági termékeket ezután a kiviteli alakiságok elvégzését követően felfüggesztő eljárás alá helyezzék, vagy a kibővített Közösségben történő szállítás alatt álljanak, és szabad forgalomban legyenek az Európai Unió területén anélkül, hogy azok után vámot fizettek volna, mivel e termékek ok nélkül ismét részesülhetnének export-visszatérítésben. Ezt a célkitűzést az 1972/2003 rendelet (4) preambulumbekezdése mondja ki:

»El kell kerülni, hogy azon áruk, amelyekre 2004. május 1-jét megelőzően export-visszatérítést fizettek, egy második visszatérítésben részesüljenek, ha 2004. április 30. után egy harmadik országba exportálják azokat.«

204 Kizárólag ezért van az, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének második albekezdése mentességet ír elő abban az esetben, ha a gazdasági szereplő bizonyítja, hogy e termékekre vonatkozóan korábban nem került sor export-visszatérítésre.

205 Mivel az 1972/2003 rendelet 3. cikke rendelkezéseinek két célkitűzését szükségszerűen különböző szabályokon keresztül érik el az egyrészt az új tagállamokból származó és másrészt a Tizenötök Közösségéből származó, felfüggesztő eljárás alá helyezett termékek esetében, különböző szabályrendszerek e két termékkategóriára történő alkalmazását nem lehet hátrányosan megkülönböztetőnek minősíteni.”

171 A fentiekből következik, hogy az Elsőfokú Bíróság részletesen megvizsgálta azokat a szabályozási rendeket, amelyek alá az 1972/2003 rendelet 3. cikkének rendelkezései értelmében az új tagállamokból származó behozatalok, illetve a régi tagállamokból származó behozatalok tartoztak. Az Elsőfokú Bíróság helyesen ítélte meg úgy, hogy az új tagállamokból származó termékekre és a régi tagállamokból származó termékekre vonatkozóan e rendelkezések által követett eltérő célkitűzések miatt eltérő szabályozási rend alkalmazása az említett termékek tekintetében nem minősülhet a hátrányos megkülönböztetés tilalma elve megsértésének.

172 Először is a Lengyel Köztársaság által a Bizottsággal szemben felhozott és arra alapított érvet illetően, hogy az 1972/2003 rendeletben a Bizottság nem bizonyította, hogy a spekuláció veszélye elsősorban a Lengyelországból származó áruk áramlásából eredt, emlékeztetni kell arra, hogy a fellebbezésnek a megtámadott ítéletet, nem pedig az említett rendeletet kell bírálnia, ezért ezen érvet mint elfogadhatatlant a jelen ítélet 97. és 98. pontjában már kifejtett indokok alapján el kell utasítani.

173 Másodszor azon kifogást illetően, amely szerint az Elsőfokú Bíróságnak úgy kellett volna megítélnie, hogy a spekuláció veszélyének megelőzéséhez a Lengyelországból származó árukat illetően az átmeneti időszakban elégséges lett volna a preferenciális szabályozási rend szerinti behozatali vámok fenntartása, meg kell állapítani, hogy a Lengyel Köztársaság csupán megismétli az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedések szükségtelen jellegére vonatkozó, a korábbi jogalapokban már kifejtett érveket, és egyetlen olyan jogi érvet sem terjeszt elő, amely lehetővé tenné az Elsőfokú Bíróság számára az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elve megsértésének kimondását.

174 Ezt az érvet szintén el kell utasítani.

175 A fentiekből következően a hetedik jogalapot mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

A nyolcadik jogalapról

– A felek érvei

176 A bizalomvédelem elvének megsértésére alapított nyolcadik és utolsó jogalappal a Lengyel Köztársaság azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy a megtámadott ítélet 246. pontjában úgy határozott, hogy a Közösség nem teremtett olyan helyzetet, amely e tagállam vagy a lengyel gazdasági szereplők számára jogos bizalmat kelthetett. A Lengyel Köztársaság álláspontja szerint a csatlakozási okmány rendelkezései maguk jogos várakozásokat ébreszthettek, és a szokásos gondossággal eljáró gazdasági szereplők nem feltételezhették, hogy a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikke alkalmazható lehet az e csatlakozási okmány IV. mellékletének 5. fejezetétől eltérő rendelkezések bevezetésére.

177 A Bizottság arra hivatkozik, hogy az említett csatlakozási okmány és különösen annak 41. cikke engedélyezte számára valamennyi megfelelő átmeneti intézkedés meghozatalát. Minthogy abban nincs pontosítva az a módszer, amely szerint ezen intézkedéseket meg kell hozni, e szöveg nem kelthetett jogos bizalmat.

– A Bíróság álláspontja

178 A bizalomvédelem elvét illetően az Elsőfokú Bíróság kimondta:

„245 Emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a bizalomvédelem elvére a közösségi szabályozással szemben csak akkor lehet hivatkozni, ha maga a Közösség korábban olyan helyzetet teremtett, amely ilyen bizalmat keltett (lásd a fent […] hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet 31. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

246 Márpedig meg kell jegyezni, hogy a jelen ügyben a Közösség nem teremtett korábban olyan helyzetet, amely a Lengyel Köztársaság vagy a lengyel gazdasági szereplők számára jogos bizalmat kelthetett.

247 Mindenekelőtt a Közösség semmiképpen nem keltette jogi aktus vagy mulasztás útján az érdekelt ágazatban azt az érzést, hogy az átmeneti intézkedéseket, amelyek többek között a többletkészletek kialakulásán keresztül keltett közös piaci zavarok elkerülését célzó intézkedések hatékony érvényesülését szolgálják, ne fogadná el a 2004. május 1-jén bekövetkező bővítés alkalmával.

248 Ezután meg kell jegyezni, hogy azon szokásosan gondos gazdasági szereplőnek, aki 2004. május 1-je előtt a termékeket az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett eljárások valamelyike alá helyezte, a [2003. évi] csatlakozási okmány[nak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*] történő kihirdetésétől kezdve tudnia kellett, hogy az említett okmány 41. cikkének első bekezdése

alapján a Bizottság átmeneti intézkedéseket fogadhatott el az új tagállamokban fennálló szabályozási rendnek a közös piacszervezésekhez való kiigazítása céljából, amely intézkedéseknek adott esetben következményük lehetett a 735/2004 rendelet kihirdetésekor már kialakult többletkészletekre, valamint a felfüggesztő eljárás alatt álló termékekre (lásd ebben az értelemben a fent […] hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet 33. pontját). Továbbá a jelen ügyben a Bizottság közölte a tervezett intézkedéseket a Lengyel Köztársasággal azon bizottság keretében, amely az 1972/2003 rendelet elfogadását tárgyalta. A Lengyel Köztársaság így nem állíthatja, hogy sérült a jogos bizalma.”

179 Meg kell jegyezni, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a bizalomvédelem elve nem sérült.

180 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis a bizalomvédelem elvére való hivatkozás lehetősége minden gazdasági szereplő számára rendelkezésre áll, akivel szemben valamely intézmény megalapozott várakozásokat támaszt. Azonban jóllehet a bizalomvédelem elve az uniós jog egyik alapvető elve, a gazdasági szereplők joggal nem bízhatnak az olyan helyzet fennmaradásában, amelyet a közösségi intézmények mérlegelési jogkörük keretein belül módosíthatnak, különösen olyan területen, mint amilyen a közös piacszervezés, amelynek célja a gazdasági helyzet változásaihoz való állandó alkalmazkodás (lásd ebben az értelemben a C-37/02. és C-38/02. sz., Di Leonardo és Dilexport egyesített ügyekben 2004. július 15-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-6911. o.] 70. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

181 Ugyanez a helyzet egy csatlakozó tagállam esetében (lásd ebben az értelemben a C-535/09. P. sz., Észtország kontra Bizottság ügyben 2011. március 23-án hozott végzés 73. pontját).

182 Így sem a Lengyel Köztársaság, sem a lengyel gazdasági szereplők nem bízhattak a jogszabályi környezet fennmaradásában, amint az a 2003. évi csatlakozási okmányból következett az okmány aláírásának időpontjában, mivel az említett okmány 41. cikkének első bekezdése kifejezetten felhatalmazta a Bizottságot arra, hogy a közös piacon a küszöbön álló bővítés miatti zavarok elkerüléséhez szükséges átmeneti intézkedéseket meghozza.

183 E tekintetben a Lengyel Köztársaság által hivatkozott negyedik érdemi jogalapra adott válaszban szereplő megállapításokból következik, hogy a 2003. évi csatlakozási okmány 41. cikke lehetővé teszi a Bizottság számára az említett okmány IV. mellékletének 5. fejezetétől eltérő rendelkezések bevezetését, amennyiben ezek nélkülözhetetlenek az új tagállamokban fennálló szabályozási rendből a közös agrárpolitika alkalmazásából eredő szabályozási rendbe való átmenet elősegítése és a közös agrárpolitika megfelelő működésének biztosítása érdekében.

184 Következésképpen a Lengyel Köztársaság által előterjesztett nyolcadik és utolsó jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

185 A fentiek összességéből következően a Lengyel Köztársaság által hivatkozott egyetlen érdemi jogalapnak sem lehet helyt adni.

186 Következésképpen a fellebbezést el kell utasítani.

A költségekről

187 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 118. cikke alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

188 A Lengyel Köztársaságot, mivel jogalapjai lényegét tekintve pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.

2) A Bíróság a Lengyel Köztársaságot kötelezi saját költségei, valamint az Európai Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

Aláírások